

“Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə
Konsolidə edilmiş Maliyyə hesabatları və
Müstəqil Auditor Hesabatı

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT	1
MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI	2
31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat	5
Konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	6
Konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	7
Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	8-9
Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına qeydlər	10-48

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik “Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin və onun törəmə müəssisələrinin (“Qrup”) 31 dekabr 2022-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkətini və kapitalda dəyişikliklərini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”lər) uyğun olaraq düzgün əks etdirən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Mühasibat uçotu siyasətlərinin müvafiq şəkildə seçilməsinə və tətbiqinə;
- Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu siyasətlərinin müvafiq, etibarlı, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
- İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətinə və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamağa kömək göstərmək üçün MHBS-lərin xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə; və
- Qrupun fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

- Qrupda effektiv və sağlam daxili nəzarət sisteminin tərtibi, tətbiqi və saxlanılmasına;
- Qrupun əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətinin istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-lərə uyğunluğunu təmin edə biləcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu standartlarına müvafiq olaraq yerli uçot qeydlərinin aparılmasına;
- Qrupun aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlərin görülməsinə; və
- Fırıldaçılıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.

Qrupun 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması Müşahidə Şurası və Qrupun rəhbərliyi tərəfindən 13 oktyabr 2023-cü il tarixində təsdiqlənmişdir.

Müşahidə Şurası və rəhbərlik tərəfindən:

Səmir Rzayev
Prezident vəzifəsini müvəqqəti icra edən

Bakı, Azərbaycan Respublikası
13 oktyabr 2023-cü il

Zaur Dibiroy
Maliyyə və Mühasibat Uçotu idarəsinin
rəisi

Bakı, Azərbaycan Respublikası
13 oktyabr 2023-cü il

MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI

“Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Müşahidə Şurasına və Səhmdarına

Rəy

Biz “Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin və onun törəmə müəssisələrinin (“Qrup”) 31 dekabr 2022-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir, konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər və konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, habelə mühüm mühasibat uçotu siyasətlərinin icmalı daxil olmaqla qeydlərdən ibarət olan konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Bizim fikrimizcə, əlavə edilən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun 31 dekabr 2022-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidə edilmiş maliyyə nəticələri və konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”lər) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlər üzrə düzgün əks etdirir.

Rəyin əsasları

Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına (“BAS”) uyğun olaraq həyata keçirdik. Həmin standartlar üzrə bizim məsuliyyətimiz irəlidə hesabatın *Konsolidə edilmiş Maliyyə Hesabatlarının auditini üzrə auditorun məsuliyyəti* bölməsində təsvir olunur. Biz, Mühasiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının *Peşəkar Mühasiblər üçün Etika Məcəlləsinə* (“MBESS Məcəlləsi”) uyğun olaraq Qrupdan asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk və etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi MBESS Məcəlləsinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və uyğun əsası təmin edir.

Fasiləsizliklə bağlı mühüm qeyri-müəyyənlik

Əlavə edilən konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirə biləcəyi fərziyyəsi əsasında hazırlanmışdır. Qrupun pandemiyanın sonrakı təsirlərindən bərpa olunmasına baxmayaraq, Qrupun hələ də mənfəət dövrünə kapitalı və əvvəlki illərdən yığılmış zərəri vardır. Bu hadisələr və ya şəraitlər, 2 sayılı qeyddə açıqlanan digər məsələlərlə yanaşı, Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirə bilməsi üçün mühüm qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğunu göstərir. Həmçinin bu məsələlərlə bağlı rəhbərliyin planları konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının 2 sayılı qeydində müzakirə olunur. Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına bu qeyri-müəyyənlik nəticəsində yarana biləcək hər hansı düzəlişlər daxil deyildir. Bu məsələ ilə bağlı rəyimizə dəyişiklik edilməmişdir.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin və idarəetmə səlahiyyətləri olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, həmçinin fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri saydığı daxili nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən rəhbərliyin Qrupu ləğv etmək və ya əməliyyatlarını dayandırmaq niyyətində olduğu və ya bunu etməkdən başqa heç bir real alternativini olmadığı hallar istisna olmaqla, rəhbərlik Qrupun fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsi qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsizliklə bağlı məsələlərin açılmasına və mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipindən istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyəti olan şəxslər Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Konsolidə edilmiş Maliyyə Hesabatlarının auditi üzrə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz ümumilikdə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranan biləcək əhəmiyyətli təhriflərin olmaması barədə kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kifayət qədər əminlik yüksək səviyyəli əminliyi əks etdirir, lakin bu, BAS-a uyğun olaraq aparılan audit nəticəsində hər zaman mövcud olan bütün əhəmiyyətli təhriflərin aşkar ediləcəyinə zəmanət vermir. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranan bilər və fərdi və ya məcmu halda olmaqla, hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında istifadəçilərin qəbul edəcəyi iqtisadi qərarlara təsir göstərmələrini ehtimal etməyə əsas olacağı hallarda əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin bir hissəsi kimi, biz audit zamanı peşəkar mülahizələr irəli sürür və peşəkar skeptisizmi qoruyub saxlayırıq. Biz həmçinin:

- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində əhəmiyyətli şəkildə təhrif olunması risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, həmin risklərə cavab olaraq audit prosedurlarını tərtib edir və həyata keçirir, həmçinin rəyimiz üçün əsas verəcək yetərli və uyğun audit sübutu əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranmış əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunmaması riski səhv nəticəsində yaranmış olanların aşkar olunmaması riskindən yüksəkdir, belə ki, fırıldaqçılığa gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, qəsdən səhv buraxma, yanlış təqdimat və ya daxili nəzarət qaydalarına əməl olunmaması daxil ola bilər.
- Müəyyən şəraitlərdə münasib olan audit prosedurlarının tərtib edilməsi məqsədlə auditə aid olan daxili nəzarət elementləri haqqında anlayış əldə edir, lakin bu zaman Qrupun daxili nəzarət sisteminin səmərəliliyi barədə rəy bildirmək məqsədi güdmürük.
- Rəhbərlik tərəfindən istifadə edilmiş mühasibat uçotu siyasətlərinin münasibliyini, edilmiş uçot təxminlərinin və aidiyyəti açıqlamaların əsaslılığını qiymətləndiririk.
- Rəhbərlik tərəfindən mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipindən istifadənin müvafiqliyi və əldə olunmuş audit sübutuna əsaslanaraq Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsinə şübhə doğura biləcək hadisə və ya şəraitlərlə bağlı mühüm qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmaması barədə nəticə çıxardırıq. Mühüm qeyri-müəyyənliyin olması qənaətinə gəldiyimiz halda, biz auditor hesabatımızda diqqəti konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının müvafiq açıqlamalarına yönəltməli və ya belə açıqlamalar qeyri-kafi olduqda rəyimizə düzəliş etməliyik. Bizim nəticələr auditor hesabatımızın tarixinədək əldə olunan audit sübutuna əsaslanır. Bununla belə, gələcək hadisə və şəraitlər Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməməsinə səbəb ola bilər.

- Açıqlamalar daxil olmaqla maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatı, struktur və məzmunu və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təməl əməliyyat və hadisələri düzgün əks etdirib-etdirməməsini qiymətləndiririk.
- Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları üzrə rəy bildirmək üçün Qrup daxilindəki müəssisələrin və ya biznes fəaliyyətlərinin maliyyə məlumatları ilə bağlı kifayət qədər müvafiq audit sübutları əldə edirik. Biz qrup auditinin istiqamətləndirilməsi, nəzarəti və icrasına görə məsuluq. Audit rəyimizə görə yalnız biz məsuliyyət daşıyıyıq.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri olan şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı, auditin planlaşdırılmış əhatə dairəsi və vaxtı və audit zamanı daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz hər hansı mühüm çatışmazlıqlar daxil olmaqla mühüm audit tapıntıları barədə məlumat veririk.

Deloitte + Touche

13 oktyabr 2023-cü il

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ SAİR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

	Qeydlər	2022	2021
<i>Davam edən əməliyyatlar</i>			
Daşımalar üzrə və sair gəlirlər	5	1,149,954	491,750
Dövlətdən alınmış subsidiyalar	4	108,809	98,909
Əməliyyat xərcləri	6	(1,040,625)	(539,692)
Ticarət debitor borcları və əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər üzrə dəyərsizləşmənin bərpası / (zərəri)	4	39,815	(36,941)
Əməliyyat mənfəəti		257,953	14,026
Maliyyə xərcləri	7	(102,210)	(86,824)
Xarici valyuta mübadiləsindən yaranan (zərər) / gəlir		(5,815)	4,865
Vergidən əvvəl mənfəət / (zərər)		149,928	(67,933)
Mənfəət vergisi (xərçi) / gəliri	8	(39,308)	6,274
Davam edən əməliyyatlarla bağlı il üzrə mənfəət / (zərər)		110,620	(61,659)
<i>Dayandırılmış əməliyyatlar</i>			
Dayandırılmış əməliyyatlarla bağlı il üzrə zərər	16	-	(5,888)
İL ÜZRƏ MƏNFƏƏT / (ZƏRƏR) VƏ CƏMI MƏCMU GƏLİR / (ZƏRƏR)		110,620	(67,547)

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
AKTİVLƏR			
Uzunmüddətli aktivlər			
Əmlak və avadanlıq	9	1,226,408	1,290,862
İstifadə hüququ olan aktivlər	10	519,170	345,618
Qeyri-maddi aktivlər		6,748	4,215
Verilmiş uzunmüddətli avanslar	11	75,037	50,942
Sair uzunmüddətli aktivlər	12	34,172	27,847
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		1,861,535	1,719,484
Qısamüddətli aktivlər			
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	13	33,629	31,280
Ticarət və sair debitor borcları	14	257,315	138,716
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	15	88,289	78,825
Digər qısamüddətli aktivlər		463	-
Cəmi qısamüddətli aktivlər		379,696	248,821
Cəmi aktivlər		2,241,231	1,968,305
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
Kapital			
Səhmdar kapitalı	16	823,975	823,975
Əlavə ödənilmiş kapital	16	171,258	168,681
Yığılmış zərər		(1,767,498)	(1,882,634)
Cəmi kapital		(772,265)	(889,978)
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Uzunmüddətli kreditlər və borc vəsaitləri	17	850,342	1,085,079
İcarə öhdəlikləri, uzunmüddətli hissə	18	330,319	232,853
Sərnişinlər üçün bonus proqramı üzrə təxirə salınmış gəlir, uzunmüddətli hissə	19	20,543	25,801
Dövlət subsidiyaları	20	43,386	44,500
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	21	75,926	36,618
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		1,320,516	1,424,851
Qısamüddətli öhdəliklər			
Ticarət və sair kreditor borcları	22	79,905	136,542
Qısamüddətli borc vəsaitləri və uzunmüddətli kreditlərin və borc vəsaitlərinin qısamüddətli hissəsi	17	1,473,187	1,200,893
İcarə öhdəlikləri, qısamüddətli hissə	18	66,253	49,949
Qazanılmamış gəlir	19	60,487	37,101
Sərnişinlər üçün bonus proqramı üzrə təxirə salınmış gəlir, qısamüddətli hissə	19	5,074	3,268
Sair qısamüddətli öhdəliklər		8,074	5,679
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		1,692,980	1,433,432
Cəmi öhdəliklər		3,013,496	2,858,283
Cəmi kapital və öhdəliklər		2,241,231	1,968,305

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

"AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI" QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Qeydlər	Səhmdar kapitalı	Əlavə ödənilmiş kapital	Yığılmış zərər	Cəmi kapital (kəsir)
1 yanvar 2021-ci il tarixinə qalıq	823,975	160,181	(1,763,916)	(779,760)
İl üzrə zərər və cəmi məcmu zərər	-	-	(67,547)	(67,547)
Törəmə müəssisənin silinməsi	-	-	(51,171)	(51,171)
Səhmdar yatırımları	16	8,500	-	8,500
31 dekabr 2021-ci il tarixinə qalıq	823,975	168,681	(1,882,634)	(889,978)
İl üzrə mənfəət və cəmi məcmu gəlir	-	-	110,620	110,620
Dövlətə geri qaytarılmış aktiv	-	(2,907)	-	(2,907)
Əlavə ödənilmiş kapitalın tanınmasının dayandırılması	-	(4,516)	4,516	-
Səhmdar yatırımları	16	10,000	-	10,000
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	823,975	171,258	(1,767,498)	(772,265)

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

	Qeydlər	2022	2021
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİ:			
Vergidən əvvəl mənfəət / (zərər)		149,928	(73,821)
Düzəlişlər:			
Köhnəlmə və amortizasiya		126,677	127,412
Əmlak və avadanlığın silinməsi		-	469
Ticarət və sair debitor borcları və verilmiş avansların ehtiyatında dəyişiklik		(37,044)	35,091
Əmlak və avadanlığın satışından yaranan gəlir		(1,037)	(157)
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatlarının köhnəlməsi ehtiyatında dəyişiklik		13,745	6,236
Əvəzləşdirilən ƏDV ehtiyatında dəyişiklik	6	(1,840)	(3,525)
Əmlak və avadanlığın və istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşməsi	6, 9, 10	14,945	4,594
Kapital qoyuluşlarının dəyərsizləşmə ehtiyatında dəyişiklik	6	1,744	(4,392)
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə zərər / (gəlir)		5,815	(4,865)
Maliyyə xərcləri	7	102,210	86,824
Dövlət subsidiyasının amortizasiyası	20	(1,114)	-
<i>Dövrüvvə kapitalında hərəkətlərdən əvvəl əməliyyat fəaliyyətləri üzrə daxil olan pul vəsaitləri</i>		<i>374,029</i>	<i>173,866</i>
Ticarət və sair debitor borclarında dəyişiklik		(84,147)	(107,021)
İstehlak olunan ehtiyat hissələrində və mal-material ehtiyatlarında dəyişiklik		(20,369)	(12,945)
Ticarət və sair kreditor borclarında dəyişiklik		(41,382)	56,043
Sərnişinlər üçün bonus proqramı üzrə gələcək dövrlərin gəlirində dəyişiklik	19	(3,452)	382
Qazanılmamış gəlirdə dəyişiklik	19	29,972	11,998
Sair qısamüddətli öhdəliklərdə dəyişiklik		(11,631)	(23,963)
Əməliyyatlardan əldə olunan pul vəsaitləri		243,020	98,360
Ödənilmiş faiz		(18,578)	(17,798)
Əməliyyat fəaliyyətlərindən əldə olunan xalis pul vəsaitləri		224,442	80,562
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTLƏRİ:			
Əmlak və avadanlığın alınması		(56,819)	(38,678)
Əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlər üçün ödənilmiş avanslar		(30,592)	(4,984)
Dövr ərzində istifadə hüququ olan aktivlər üzrə əlavələr üçün ödənilmiş pul vəsaitləri		(37,561)	(1,343)
Qeyri-maddi aktivlərin alınması		-	(2,954)
Törəmə müəssisənin alınması		-	14
Törəmə müəssisənin silinməsi		-	(1,431)
İnvestisiya fəaliyyətlərində istifadə olunan xalis pul vəsaitləri		(124,972)	(49,376)
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTLƏRİ:			
Səhmdar yatırımları	16	10,000	8,500
Kreditlər və borc vəsaitləri üzrə daxilolmalar	17	-	34,574
Kreditlər və borc vəsaitləri üzrə əsas borc ödənişləri	17	(58,608)	(16,724)
İcarə öhdəlikləri üzrə əsas borc ödənişləri	17	(36,225)	(22,590)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətləri üzrə (istifadə olunan) / əldə olunan xalis pul vəsaitləri		(84,833)	3,760
PUL VƏSAİTLƏRİNDƏ VƏ ONLARIN EKİVİVALENTLƏRİNDƏ XALIS ARTIM		14,637	34,946
Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklərin xarici valyutada saxlanan pul vəsaitlərinə və bank qalıqlarına təsiri		(5,173)	(847)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKİVİVALENTLƏRİ, ilin əvvəlinə		78,825	44,726
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKİVİVALENTLƏRİ, ilin sonuna		88,289	78,825

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda daxil edilməmiş nağdsız əməliyyatlar

31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərində başa çatan illər üzrə konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda təqdim edilən məbləğlərə aşağıdakı nağdsız əməliyyatlar daxil deyil:

- (a) 2022-ci ildə Maliyyə Nazirliyinə kredit kimi tanınmış, Qrup adından Maliyyə Nazirliyi tərəfindən müvafiq olaraq 1,472 AZN və 16,931 AZN məbləğində dövlət zəmanəti ilə verilmiş kredit və icarə öhdəliklərinin ödənilməsi (2021-ci ildə: müvafiq olaraq 3,308 AZN və 31,465 AZN) (Qeyd 17-yə bax);
- (b) 2022-ci ildə 164,730 AZN məbləğində iki hava gəmisinin icarə olaraq əlavə edilməsi (Qeyd 17-yə bax);
- (c) 2021-ci ildə yerli bankdan alınmış kreditin müvafiq olaraq 6,311 AZN dəyərində əsas məbləğinin Qrup adından bilavasitə dövlət tərəfindən Bakı-Naxçıvan-Bakı reysləri üçün subsidiya formasında qismən ödənilməsi (Qeyd 17-yə bax);
- (d) 2021-ci ildə Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına nəzarətin Qrupa ötürülməsi və bu törəmə müəssisənin nağdsız ötürülməsi səbəbindən 44,500 AZN dövlət subsidiyası və 14 AZN məbləğində pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri kimi tanınması (Qeyd 20-yə bax);
- (e) 2021-ci ildə Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanına nəzarətin Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabinetinə ötürülməsi və 51,171 AZN məbləğində xalis aktivlərin silinməsi. Bundan əlavə, törəmə müəssisənin nağdsız şəkildə silinməsi səbəbindən pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində 1,431 AZN məbləğində azalma (Qeyd 16-ya bax).

Əlavə olunmuş qeydlər bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

1. ŞİRKƏTİN FƏALİYYƏTİ HAQQINDA

“Azərbaycan Hava Yolları” QSC (“Şirkət”) dövlət konserni kimi 17 avqust 1992-ci ildə təsis edilmişdir. 2008-ci ilin aprel ayında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı əsasında Şirkət Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti kimi yenidən təşkil edilmişdir və yeganə mülkiyyətçisi dövlətdir. Şirkət Azərbaycan Respublikasının Milli aviadaşıyıcısı kimi müəyyən edilmişdir.

2021-ci ilin fevral ayında Şirkətin idarəetməsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı sərəncama əsasən Maliyyə Nazirliyindən Azərbaycan İnvestisiya Holdinqinin (yeganə mülkiyyətçisi dövlət olan) idarəetməsinə verilmişdir.

31 dekabr 2022-ci il tarixinə “Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin 2 törəmə müəssisəsi vardır: Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti (MMC) və Milli Aviasiya Akademiyası (birlikdə “Qrup”). Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti 23 iyun 2021-ci ildə Qrupun strukturunun bir hissəsi kimi Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanının ayrılması və 1 iyul 2021-ci il tarixindən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabinetinin tabeliyinə verilməsi haqqında qərar qəbul etmişdir. Ötürülmə tarixinə (30 iyun 2021) törəmə müəssisənin cəmi aktivlərinin balans dəyəri 96,738 AZN olmuşdur. Əməliyyat ümumi nəzarətdə olan tərəflər arasında aparıldığından bu ötürülmə ilkin dəyər əsasında uçota alınmışdır.

13 dekabr 2021-ci il tarixində Füzuli Hava Limanı MMC üzrə nəzarət 100%-lik törəmə müəssisə olaraq Qrupa ötürülmüşdür (Qeyd 20-yə bax).

Təşkilatın adı	Hüquqi ünvan	Əsas fəaliyyət	2022	2021
Milli Aviasiya Akademiyası	Xəzər, Mərdəkan, 30 AZ1045, Bakı, Azərbaycan	Təhsil mərkəzi	100%	100%
Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı	Xəzər, Mərdəkan, 21 AZ1044, Bakı, Azərbaycan	Hava limanı	100%	100%

Şirkətin hüquqi ünvanı: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Azadlıq prospekti 11, AZ1000.

Qrupun əsas fəaliyyət istiqamətlərinə daxildir:

- Kommersiya əsaslı hava ilə daşıma xidməti olan sərnişin və yük daşımaları;
- Aeronaviqasiya xidmətləri – Azərbaycan Respublikası üzərindən uçuşların təmin edilməsi və marşrut üzrə aeronaviqasiya, habelə ölkə ərazisində meteoroloji xidmətlərin göstərilməsi;
- Hava gəmilərinə yanacaq doldurma xidmətləri – Azərbaycan Respublikasında uçuş həyata keçirən yerli və xarici sərnişin və yük aviashirkətlərinə yanacaq doldurma xidmətlərinin göstərilməsi;
- Azərbaycan Respublikasının hava limanlarında terminaları və infrastruktura sahiblik və onların istismarı, habelə aviasiya təhlükəsizliyi xidmətlərinin göstərilməsi; və
- Digər aidiyyəti xidmətlər.

28 iyul 2023-cü il tarixində Qrup 2023-cü ilin oktyabr ayında Azərbaycan Hava Yolları və Buta Hava Yollarının (aşağı qiymətli aviadaşıyıcı və Qrupun struktur bölməsi) vahid AZAL adı altında birləşəcəyini elan etdi.

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində Qrup təbii monopoliya və hava limanı əməliyyatlarını, qalxma-enmə zolaqlarını və qurğularını təmin edən, həmçinin sərnişin aviasiya xidmətlərini göstərən yeganə təşkilat kimi nəzərdə tutulur. Qrupun başlıca məqsədi Azərbaycanda mülki aviasiyanın inkişaf etdirilməsi və təkmilləşdirilməsidir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması Müşahidə Şurası və Qrupun rəhbərliyi tərəfindən 13 oktyabr 2023-cü il tarixində təsdiqlənmişdir.

2. FASILƏSİZLİK PRINSİPI

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Qrupun yaxın gələcəkdə öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsi fərziyyəsi əsasında hazırlanmışdır ki, bu da adi fəaliyyət zamanı aktivlərin realizə edilməsini və öhdəliklərin yerinə yetirilməsini nəzərdə tutur. Bu mühakiməni yürüdən zaman rəhbərlik Qrupun maliyyə vəziyyətini, hazırkı niyyətlərini, əməliyyatlarının gəlirliliyini və maliyyə resurslarından istifadə etmək imkanlarını nəzərdən keçirmişdir.

Qrupun əməliyyatları COVID-19 pandemiyasının ciddi təsirinə məruz qalmışdır ki, bu da onun mənfi kapitalının əsas səbəblərindəndir. Qrup 2022-ci ili 110,620 AZN məbləğində cəmi məcmu gəlirlə başa vurmuşdur (2021: 67,547 AZN cəmi məcmu zərər). Bundan əlavə, 31 dekabr 2022-ci il tarixinə Qrupun qısamüddətli öhdəlikləri onun qısamüddətli aktivlərindən 1,313,284 AZN artıq (31 dekabr 2021: 1,184,611 AZN) və mənfi kapitalı isə 772,265 AZN (31 dekabr 2021: 889,978 AZN) olmuşdur. Bu nəticələrə 2015 və 2016-cı illərdə baş vermiş Azərbaycan manatının devalvasiyası və təkrarlanan zərərlər öz mənfi təsirini göstərmişdir. Azərbaycan manatının devalvasiyası Qrupun maliyyə institutlarına olan xarici valyutada ifadə olunmuş icarə üzrə öhdəliklərinin, həmçinin kreditlərinin və borclarının manat qarşılığını əhəmiyyətli həcmdə artırmışdır. Belə kreditlərin əsas hissəsi beynəlxalq banklardan alınmış dövlət zəmanətli kreditlər, yerli banklardan və dövlətdən alınmış kreditlərdir.

Rəhbərlik Qrupun öz fəaliyyətini fasiləsizlik prinsipi ilə davam etdirməsi qabiliyyətini aşağıda qeyd olunmuş hallar əsasında qiymətləndirmişdir:

- 2022-ci il ərzində Qrup pandemiyanın mənfi təsirlərindən bir qədər də bərpa olmuş və COVID-dən əvvəlki gəlirlərinin təxminən 114%-ni əldə edə bilmişdir.
- 2017-ci ildə daha öncədən Maliyyə Nazirliyinə köçürülmüş 273,226 AZN məbləğində kredit, dövlətin qərarına əsasən Qrupun öhdəliyi olaraq bərpa edilmiş, bu da öhdəliklərin artması və kapitalın azalması ilə nəticələnmişdir. Kredit 2026-cı ilədək ödənilməlidir, lakin hazırda rəhbərlik bərpa olunmuş bu öhdəliyin ödəmə şərtləri ilə bağlı dövlətlə danışıqlar aparır.
- 31 dekabr 2022-ci il tarixinə cari öhdəliklərin 1,408,587 AZN (31 dekabr 2021: 1,083,609 AZN) məbləğində olan böyük hissəsi Qrupun yeganə səhmdarı olan dövlətə məxsus müəssisələrədir. Rəhbərlik hesab edir ki, təcili pul çatışmazlığı yarandığı təqdirdə (Qrup milli sərnişin daşıyıcı şirkəti olduğundan və dövlət üçün strateji əhəmiyyət kəsb etdiyindən), Qrup əsas borc və faiz ödənişlərini təxirə salmaq üçün mövcud öhdəliklərin şərtlərini yenidən razılaşdırmaq və ya yaranan istənilən likvidlik kəsrini aradan qaldırmaq üçün əlavə kreditlər almaq imkanlarına malikdir.
- 2022-ci il ərzində Qrup fəaliyyətini davam etdirmək, əmək haqlarını ödəmək və dövlət zəmanəti ilə əldə edilmiş kredit müqavilələri üzrə ödənişləri həyata keçirmək məqsədilə dövlətdən dəstək kimi (108,809 AZN subsidiya gəliri, 18,403 AZN kredit və 10,000 AZN əlavə ödənilmiş kapital kimi tanınmışdır) 137,212 AZN məbləğində vəsait almışdır (2021: 142,110 AZN, 98,909 AZN məbləğində subsidiya gəliri, 34,701 AZN kredit və 8,500 AZN əlavə ödənilmiş kapital kimi tanınmışdır).
- Qrupun Müşahidə Şurası 2023-cü il üzrə dövlətdən əsasən planlaşdırılmış kapital xərcləri və digər investisiya layihələri üçün nəzərdə tutulan müvafiq əlavə dəstəyin göstərilə biləcəyini bütçəni təsdiqləmişdir. Rəhbərlik hesab edir ki, bu vəsaitlər Qrupun öz əməliyyatlarından əldə edilən pul vəsaitləri ilə birlikdə 2023-cü ildə yaranacaq hər hansı likvidlik kəsrini qarşılıyaacaq.
- Rəhbərlik hesab edir ki, Qrup lazım olduqda dövriyyə kapitalı çatışmazlığını aradan qaldırmaq məqsədilə bəzi hava gəmilərinin və ehtiyat mühərriklərinin satışını həyata keçirə bilər.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Rəhbərlik hesab edir ki, Qrup 2022-ci il ərzində artıq COVID-19 pandemiyasının mənfi təsirlərindən bərpa olduğu, eləcə də 2023 və 2024-cü illərdə əsas kapital layihələri dövlətin yatırımları ilə maliyyələşdiriləcəyi üçün Qrup yaxın gələcəkdə vaxtı çatan, əsasən əməliyyat fəaliyyətindən yaranan, habelə xarici valyuta ilə ifadə edilən bütün öhdəliklərini yerinə yetirə biləcəkdir. Müvafiq olaraq rəhbərlik mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipindən istifadə edilməsini məqsədəuyğun hesab edir.

3. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU SİYASƏTLƏRİ

Uyğunluq bəyannaməsi

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”lər) uyğun olaraq hazırlanmış və hesabat dövrünə buraxılmış və qüvvədə olan bütün MHBS-lərin tələblərini yerinə yetirir.

Hazırlanma əsasları

Hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları 1 yanvar 2016-cı il tarixinə (“Maliyyə Hesabatının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”lər) keçid tarixi”) şərti dəyərlə göstərilən əmlak və avadanlıqlar istisna olmaqla, ilkin dəyər əsasında hazırlanmışdır. Həmin tarixə şərti dəyər müstəqil qiymətləndirici tərəfindən müəyyən olunmuş ədalətli dəyərə bərabər olmuşdur. İlkin dəyər, adətən, aktivlərin əldə edilməsi üçün verilən ədalətli dəyər əsasında müəyyən olunur. Aktiv və ya öhdəliklərin ədalətli dəyərini hesablayarkən Qrup qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçılarının aktiv və ya öhdəliyə qiymət qoyma zamanı onların xüsusiyyətlərini nəzərə aldığı təqdirdə həmin aktiv və ya öhdəliklərin xüsusiyyətlərini nəzərə alır. Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında qiymətləndirmə və ya açıqlama məqsədləri üçün ədalətli dəyər ədalətli dəyərlə müəyyən dərəcədə oxşar olan, lakin ədalətli dəyər qiymətləndirmələri olmayan əsaslarla ölçülür (məsələn, Mühasibat Uçotunun Beynəlxalq Standartı 2-dəki (MUBS) xalis realizə olunan dəyər və MUBS 36-dakı istifadə dəyəri kimi).

Bundan əlavə, maliyyə hesabatı məqsədilə ədalətli dəyər qiymətləndirmələri, belə qiymətləndirmələr üçün giriş məlumatlarının müşahidə edilə bilmə dərəcəsindən və bütövlükdə ədalətli dəyər qiymətləndirmələri üçün giriş məlumatlarının əhəmiyyətliyiindən asılı olaraq Səviyyə 1, 2, 3 kimi təsnifləşdirilir. Bu səviyyələr aşağıdakılardır:

- Səviyyə 1 – Giriş məlumatları, ölçmə tarixində müəssisənin istifadə edə biləcəyi, fəal bazarda eyni aktiv və öhdəliklər üçün təyin edilən (düzəliş edilməmiş) qiymətlərdir;
- Səviyyə 2 – Giriş məlumatları, Səviyyə 1-ə daxil olan təyin edilmiş qiymətlər istisna olmaqla, birbaşa və ya dolayısı ilə aktiv və öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilən giriş məlumatlarıdır; və
- Səviyyə 3 – Giriş məlumatları aktiv və ya öhdəliklər üzrə müşahidə edilə bilinməyən giriş məlumatlarıdır.

Konsolidasiyanın əsasları

Konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları Şirkətin və onun nəzarətində olan müəssisələrin (törəmə müəssisələr) hər il 31 dekabr tarixinə qədər hazırladıqları maliyyə hesabatlarından ibarətdir. Nəzarət aşağıdakı hallarda həyata keçirilir:

- Şirkət investisiya qoyulan müəssisə üzərində səlahiyyətə malik olduqda;
- Şirkət investisiya qoyulan müəssisə ilə iş birliyindən dəyişkən gəlirlər əldə etdikdə və ya belə gəlirlər üzrə hüquqa malik olduqda; və
- Şirkət gəlirlərə təsir etmək üçün öz səlahiyyətindən istifadə etmək qabiliyyətinə malik olduqda.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Şirkət fakt və mövcud vəziyyətə nəzarətin yuxarıda qeyd olunan üç elementindən birinə və ya bir neçəsinə dəyişiklər edildiyini göstərdiyi təqdirdə, investisiya qoyulan müəssisəyə nəzarət edib-etməməsini yenidən qiymətləndirir.

Törəmə müəssisənin konsolidə edilməsi Şirkətin bu törəmə müəssisə üzərində nəzarəti əldə etdiyi zaman başlayır və itirdiyi zaman dayandırılır. Konkret olaraq, il ərzində törəmə müəssisələrin əldə edilən və ya sərf olunan gəlir və xərcləri Şirkətin müvafiq nəzarəti əldə etdiyi tarixdən belə nəzarəti itirdiyi tarixə qədər mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda daxil edilir.

Törəmə müəssisələrin uçot prinsiplərini Qrupun uçot siyasətlərinə uyğunlaşdırmaq üçün lazım gəldikdə, onların maliyyə hesabatlarına düzəlişlər edilir.

Qrupun üzvləri arasında əməliyyatlarla əlaqədar bütün qrupdaxili aktiv və öhdəliklər, kapital, gəlir və xərclər və pul vəsaitlərinin hərəkəti konsolidasiya zamanı nəzərə alınmır.

Ötürülmə əməliyyatının ümumi nəzarətdə olan tərəflər arasında aparıldığı və maya dəyəri ilə uçota alındığı hallar istisna olmaqla, Qrup törəmə müəssisə üzərində nəzarəti itirdikdə mənfəət və ya zərər hesabatında tanınan silinmə üzrə gəlir və ya zərər (i) alınmış məbləğin ədalətli dəyərinin məcmusu ilə hər hansı iştirak payının ədalətli dəyəri və (ii) törəmə müəssisənin öhdəlikləri çıxılmaqla aktivlərinin əvvəlki balans dəyəri ilə qeyri-nəzarət payları arasındakı fərq kimi hesablanır.

Gəlirin tanınması

Gəlir daxil olmuş və yaxud daxil olması nəzərdə tutulan ödənişin ədalətli dəyəri ilə hesablanır və adi fəaliyyət zamanı təqdim olunmuş mallar və yaxud göstərilmiş xidmətlər üzrə məbləğləri əks etdirir. Bu məbləğlərə satışla əlaqəli vergilər daxil deyil.

Sərnişin daşımaları üzrə gəlir

Bilet satışlarından daxil olan gəlir, hava daşımaları xidmətləri göstərilən zaman daşımалardan daxil olan gəlir kimi hesaba alınır. Satılmış və etibarlı olan, lakin hesabat tarixinə hələ istifadə edilməmiş biletlərin dəyəri konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca sətirdə (qazanılmamış gəlir kimi) qısamüddətli öhdəliklər maddəsində əks olunur. Bu hesab Qrupun müvafiq hava daşımaları xidmətlərini göstərdiyi zaman və ya sərnişin biletə görə geri ödəmə tələb etdiyi zaman, yaxud da bu tələb etmə hüququnu itirdiyi zaman azaldılır.

Sərnişin daşımalarından gəlirlərə həmçinin, Qrupun müəyyən aviaşirkətlərlə bağlamış olduğu kod-şərinq müqavilələrindən daxil olan gəlirlər də daxildir. Bu müqavilələr əsasında Qrup və digər hava aviaşirkətləri bir-birinin reyslərinə biletlər satır (“kod-şərinq müqaviləsi”). Kod-şərinq müqavilələri üzrə digər aviaşirkətlərin reyslərinin bilet satışından daxil olan gəlir Qrupun tutduğu komissiya məbləğində uçota alınır və satılan biletdən istifadə edilmədiyi təqdirdə geri qaytarılma ehtimalı nəzərə alınmaqla tanınır. Kod-şərinq müqaviləsi əsasında Qrupun biletlərinin digər aviaşirkətlər tərəfindən satışından daxil olan gəlir hava daşımaları xidmətlərinin göstərildiyi an tam məbləğdə daşımalar üzrə gəlirlər hesabında Qrupun konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilir.

Biletin yenidən buraxılması üzrə gəlir – Qrupun göstərdiyi hər bir xidmət haqqının ayrıca şərtləri var (xidmət haqqı əvəzi ödənilən və ya əvəzi ödənilməyən ola bilər). Bu o deməkdir ki, sərnişinlərin öz bronlarını dəyişdirdiyi, reyslərini ləğv etdiyi və ya əvəzləyici biletlər aldığı təqdirdə, bütün bunlar üçün xidmət haqqı tətbiq oluna bilər. Dəyişdirmə xidmətinə fərdi qaydada baxılmır, çünki müştəri reys götürmədən bu imtiyazdan faydalana bilmir – bron zamanı dəyişdirmə xidmətlərinin ayırd edilməsi mümkün deyil və xidmət üzrə öhdəliyinin bir hissəsi kimi seçilmiş reys üzrə sərnişinə yer təqdim edilir. Dəyişdirmə xidməti reysdən əvvəl göstərilərsə də, sərnişin uçuş bileti almayana qədər

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

---

onunla bağlı imtiyazlardan istifadə edilməsi mümkün deyil. Nəticədə, dəyişdirmə üçün xidmət haqqı səyahət tarixində bilet satışı ilə birlikdə gəlir kimi tanınır.

Biletlərin istifadə edilməməsi – Müəyyən bilet növləri, müştərilərin, həqiqətən uçuş etməməsi halında, ödənilən məbləğin geri qaytarılmasını tələb etməyə imkan verir. Müştərilərlə Müqavilələrdən əldə edilmiş gəlirlər haqqında MHBS 15-də müəyyən edilir ki, istifadə olunmayan bu məbləğlər üçün gəlirin tanınma vaxtı müəssisənin istifadə olunmayan bilet məbləğini tanımaq hüququ haqda gözləntisindən asılıdır. Müəssisənin istifadə olunmayan biletlər üçün gəlir əldə etmək hüququ yarandıqda, bu məbləğ müştərinin əməl etdiyi hüquq modelinə mütənasib şəkildə gəlir kimi tanınır. Əks halda, müəssisə istifadə olunmayan biletlərlə bağlı gəliri müştərinin öz qalan hüquqlarını yerinə yetirmək ehtimalı olmadıqda tanınmalıdır.

Bonus proqramı – Qrup sərnəşinlər üçün “AZAL Miles” adlı loyallıq proqramını tətbiq edir. Proqramın şərtlərinə əsasən, qazanılmış bonus milləri sərnəşinlərə ödənişsiz uçuşlar etmək, üst xidmət kateqoriyasından yararlanmaq və yaxud bonusları proqram tərəfdaşlarının xidmətlərində istifadə etmək imtiyazları qazandırır. MHBS 15-ə əsasən, yığılmış, lakin istifadə olunmamış bonus milləri əhəmiyyətli hüquq kimi təxirə salınır. 15 sayılı MHBS standartı əməliyyat qiymətinin imzalanma zamanı müqavilədə vəd edilən ayrı məhsul və ya xidmət üçün müvafiq müstəqil satış qiymətləri əsasında hər bir müqavilə öhdəlikləri arasında bölüşdürülməsini tələb edir. Qrupun qrafik üzrə reysləri üçün biletin müstəqil satış qiyməti sərnəşinin bonus proqramının iştirakçısı olub-olmamasından asılı olmayaraq Qrup tərəfindən satış zamanı həmin istiqamət üzrə müəyyən olunmuş tarifiedir. Bir fərdi bonus milinin müstəqil satış qiyməti gələcəkdə Bonus proqramının iştirakçısına təqdim olunacaq xidmətlərin ədalətli dəyərinin təqribidir. Gəlirin bonus milləri ilə bağlı olan və “AZAL Miles” proqramı əsasında Qrupun reyslərindən yığılmış hissəsi təxirə salınmış qısamüddətli və uzunmüddətli gəlir kimi, müvafiq olaraq Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərdə əks olunur.

Gəlir, ancaq “AZAL Miles” iştirakçılarında xidmət göstərildikdən sonra və ya belə xidmətləri əldə etmək hüquqlarının müddəti bitdikdə tanınır.

Biletləri satan agentlərə ödənilməli komissiyaların uçotu – Qrup, 15 sayılı MHBS-yə uyğun olaraq, müştəri ilə müqavilə əldə etmək üçün çəkilən xərcləri kapitalaşdırmamağa imkan verən praktiki metoddan istifadə edir və biletlərin satışı üzrə agentlərə ödənilməli komissiyaları konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda biletlərin satıldığı dövrdə əməliyyat xərclərində tanıyır, çünki Qrupun hazırkı tariflərinə əsasən sərnəşin daşınması öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi dövrü bir ili keçmir.

Yük daşımaları

Yük daşımaları üzrə gəlir daşıma xidmətləri göstərildiyi anda tanınır.

Digər xidmətlər

Aeronaviqasiya, yanacaq doldurma, hava limanı, aviasiya təhlükəsizliyi və digər xidmətlər göstərildiyi anda, endirimlər və vergilər çıxılmaqla tanınır.

İcarələr

Qrup icarəyə götürən tərəf kimi

Qrup müqavilənin başladığı tarixdə müqavilənin predmetinin icarə ilə bağlı olub-olmadığını və ya müqavilədə icarəyə dair şərtin nəzərdə tutulub-tutulmadığını qiymətləndirir. Qrup qısamüddətli icarələr (icarə müddəti 12 ay və ya daha az olan icarə kimi müəyyən edilir) və aşağı dəyərli aktivlərin

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

(planşetlər və fərdi kompüterlər, kiçik ofis mebeli və telefonlar) icarəsi istisna olmaqla, icarəyə götürən tərəf olduğu bütün icarə müqavilələri ilə əlaqədar istifadə hüququ olan aktivi və müvafiq icarə öhdəliyini tanıyır. Əgər icarə olunan aktivdən əldə olunan iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metod yoxdursa, Qrup bu icarələr üçün icarə ödənişlərini icarə müddəti ərzində düz xətt metodu əsasında əməliyyat xərci kimi tanıyır.

İcarə öhdəliyi ilkin olaraq icarənin başlanğıc tarixində ödənilməyən icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülür və icarədə nəzərdə tutulan dərəcədə istifadə edilərək diskontlaşdırılır. Bu dərəcə asanlıqla müəyyən edilə bilmirsə, Qrup artan borc dərəcəsindən istifadə edir.

İcarə öhdəliyi konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca sətirdə təqdim olunur. İcarə öhdəliyi daha sonra icarə öhdəliyindəki faizi əks etdirmək üçün balans dəyərini artırmaqla (effektiv faiz metodundan istifadə etməklə) və ödənilmiş icarə ödənişlərini əks etdirmək üçün balans dəyərini azaltmaqla ölçülür.

İstifadə hüququ olan aktivlər bu aktivlərlə bağlı alınan güzəştlər və hər hansı ilkin birbaşa xərclər çıxılmaqla, müvafiq icarə öhdəliyinin ilkin ölçülməsi, icarənin başlama günü və ya bu gündən əvvəl edilmiş icarə ödənişlərindən ibarətdir. Bu aktivlər daha sonra yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyər ilə ölçülür.

İstifadə hüququ olan aktivlər konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca sətirdə təqdim olunur.

Qrup istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşib-dəyərsizləşmədiyini müəyyən etmək üçün 36 sayılı MUBS standartını tətbiq edir və “Əmlak və avadanlıq” siyasətində göstərilədiyi kimi müəyyən edilmiş istənilən dəyərsizləşmə zərərini uçota alır.

İndeksdən və ya dərəcədən asılı olmayan dəyişən icarə haqları icarə öhdəliyi və istifadə hüququ olan aktivin ölçülməsinə daxil edilmir. Müvafiq ödənişlər bu ödənişlərə səbəb olan hadisə və ya vəziyyətin baş verdiyi dövrdə xərc kimi tanınır və konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda “Əməliyyat xərcləri” sətirinə daxil edilir.

Praktiki vasitə olaraq, 16 sayılı MHBS standartı icarəyə götürən tərəfin icarəyə götürülməyən komponentləri ayırmamasına və bunun əvəzinə hər hansı icarə və icarəyə götürülməyən müvafiq komponentləri tək bir razılışma kimi uçota almasına icazə verir. Qrup bu praktiki vasitədən istifadə etmişdir.

Əməliyyat və təqdimat valyutası

Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan manatı (“AZN”) Qrupun daxilində olan bütün müəssisələrin əməliyyat valyutasıdır, çünki o, Qrupun əməliyyatlarının iqtisadi mahiyyətini əks etdirir. Həmçinin, Azərbaycan manatı bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təqdim olunduğu valyutadır. Başqa qeydlər olmazsa, bütün maliyyə məlumatları yaxın minlik ədədinə qədər yuvarlaqlaşdırılmışdır.

Xarici valyutalar

Qrupun müəssisələrinin maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında müəssisənin əməliyyat valyutası (xarici valyutalar) xaricində olan valyutalarda aparılan əməliyyatlar əməliyyat tarixlərində qüvvədə olan məzənnələr ilə tanınır. Hər hesabat tarixində xarici valyutada ifadə olunmuş monetar aktivlər və öhdəliklər həmin tarixdə qüvvədə olan məzənnələr ilə təkrar çevrilir. Xarici valyutada ifadə olunmuş ədalətli dəyərlə uçota alınan qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

tarixdə qüvvədə olan məzənnə əsasında təkrar çevrilir. Xarici valyutada ilkin dəyər ilə ölçülən qeyri-monetar maddələr təkrar çevrilmir.

Qrupun hazırkı konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədilə ilin sonuna istifadə etdiyi məzənnələr aşağıda göstərilmişdir:

	<u>31 dekabr 2022-ci il</u>	<u>31 dekabr 2021-ci il</u>
AZN / ABŞD	1.7000	1.7000
AZN / AVRO	1.8114	1.9265

Dövlət subsidiyaları

Dövlət subsidiyaları Qrupun onlara aid olan şərtlərə əməl edəcəyinə və subsidiyaların alınacağına əsaslı əminlik əldə olunana qədər tanınmır.

Dövlət subsidiyaları Qrupun belə subsidiyaların kompensasiya üçün nəzərdə tutulduğu əlaqədar xərcləri xərc kimi tanıdığı dövrlər üzrə sistemli olaraq mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır. Xüsusilə, əsas şərti Qrup tərəfindən uzunmüddətli aktivlərin (əmlak və avadanlıq daxil olmaqla) alınması, tikilməsi və ya digər şəkildə əldə edilməsindən ibarət dövlət subsidiyaları konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “Dövlət subsidiyası” kimi tanınır və əlaqədar aktivlərin faydalı istifadə müddətləri ərzində sistematik və əsaslı qaydada mənfəət və ya zərər hesablarına köçürülür.

Artıq çəkilməmiş xərclər və ya zərərlər üçün təzminat kimi və ya gələcək əlaqəli xərclər olmadan Qrupa dərhal maliyyə dəstəyi göstərmək məqsədi ilə alına bilən dövlət subsidiyaları debitor borclara çevrildiyi dövrdə mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Bazar faiz dərəcəsindən aşağı faizlə olan dövlət krediti üzrə mənfəət əldə edilmiş gəlirlərlə mövcud bazar faiz dərəcələrinə əsaslanan kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kimi ölçülmüş dövlət subsidiyaları kimi uçota alınır.

Vergi

Mənfəət vergisi xərcləri cari ödənilməli və təxirə salınmış vergi öhdəliklərinin cəmini əks etdirir.

Cari vergi

Ödənilməli cari vergi, il üzrə vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında hesablanır. Vergiyə cəlb olunan mənfəət, konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda əksini tapmış mənfəətdən fərqlənir, çünki ona digər illərdə vergiyə cəlb olunan yaxud gəlirdən tutulan, habelə heç vaxt vergiyə cəlb olunmayan yaxud gəlirdən tutulmayan gəlir və xərc müddəaları daxil deyildir.

Qrupun cari vergi ilə bağlı öhdəliyi hesabat dövrünün sonunda balans tarixinədək qanuni qüvvəyə minmiş və ya əsas etibarilə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Vergi yanaşmasının olmadığı məsələlər üçün ehtiyat tanınır, lakin gələcəkdə vergi orqanına vəsaitlərin ödənilməsi ehtimal olunur. Ehtiyatların həcmi ödənilməsi gözlənilən və mümkün qədər düzgün hesablanmış məbləğ əsasında ölçülür. Qiymətləndirmə bu cür fəaliyyətlərlə bağlı keçmiş təcrübələrə üz tutan Qrupun daxili vergi mütəxəssislərinin qərarına və bəzi hallarda müstəqil vergi məsləhətlərinə əsasən aparılır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarındakı aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə vergiyə cəlb olunan mənfəətin hesablanması istisna edilən müvafiq vergi bazası arasındakı fərqlər əsasında ödənilməsi və ya bərpa edilməsi gözlənilən vergidir. Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, ümumiyyətlə, vergiyə cəlb olunan bütün müvəqqəti fərqlər üçün tanınır və təxirə salınmış vergi aktivləri vergiyə cəlb olunan mənfəətin əldə edilə biləcəyi və onlara qarşı müvəqqəti çıxılan fərqlərin istifadə edilməsi ehtimal olunan həcmdə tanınır. Müvəqqəti fərqlər qudvilin ilkin tanınmasından və ya vergiyə cəlb olunan mənfəətə və ya uçotda əks olunmuş mənfəətə təsir göstərməyən əməliyyatlar zamanı sair aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınmasından (müəssisə birləşmələri istisna edilməklə) yaranarsa, belə aktivlər və öhdəliklər uçotda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri, Qrupun müvəqqəti fərqin geri qaytarılmasına nəzarət edə biləcəyi hallar istisna olmaqla, törəmə və asılı müəssisələrə yatırılan investisiyalardan və birgə müəssisələrdəki paylardan qaynaqlanan vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün tanınır və müvəqqəti fərqin yaxın gələcəkdə geri qaytarılması ehtimal olunmur. Belə investisiyalar və paylarla əlaqəli gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlərdən yaranan təxirə salınmış vergi aktivləri yalnız müvəqqəti fərqlərin faydalarından yararlanmaq üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin olacağı ehtimalı olduğu halda tanınır və yaxın gələcəkdə onların geri qaytarılması gözlənilir.

Təxirə salınmış vergi aktivlərinin balans dəyəri hər hesabat tarixində təhlil edilir və aktivin hamısının və ya müəyyən hissəsinin bərpa olunmasına imkan vermək üçün kifayət qədər vergiyə cəlb olunan mənfəətin yaranacağı ehtimalı olmayan həddə qədər azaldılır.

Təxirə salınmış vergi hesabat dövrünün sonunda qanuni qüvvəyə minmiş və ya tam qüvvəyə minmiş vergi qanunvericiliyinə və vergi dərəcələrinə əsaslanmaqla öhdəliyin yerinə yetirildiyi və ya aktivin satıldığı dövrdə tətbiq olunacağı gözlənilən vergi dərəcəsi ilə hesablanır. Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin ölçülməsi Qrupun hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərinin balans dəyərini bərpa etməsindən və ya ödəməsindən asılı olaraq yaranacaq vergi nəticələrini özündə əks etdirir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri və vergi öhdəlikləri o zaman əvəzləşdirilir ki, cari vergi aktivlərini cari vergi öhdəliklərinə qarşı əvəzləşdirmək üçün qanuni hüquq mövcud olsun, onlar eyni vergi orqanı tərəfindən tətbiq olunan mənfəət vergisinə aid olsun və Qrup cari vergi aktivləri və öhdəlikləri üzrə xalis hesablaşmalar aparmaq niyyətindədir.

İl üzrə cari vergi və təxirə salınmış vergi

Cari vergi və təxirə salınmış vergi sair məcmu gəlir yaxud birbaşa olaraq kapitalda göstərilən maddələrlə bağlı olduğu və nəticə etibarilə, müvafiq olaraq sair məcmu gəlir və ya birbaşa kapital maddəsi kimi tanındığı hallar istisna edilməklə, mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır. Cari vergi və ya təxirə salınmış vergi müəssisə birləşməsinin ilkin uçotundan yarandıqda, vergi təsiri müəssisələrin birləşməsi üzrə uçotda əks olunur.

Əmlak və avadanlıq

Əmlak və avadanlıq yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə zərəri çıxıldıqdan sonra ilkin qiymətdə (təxmin edilən qiymətdə) göstərilir. 1 yanvar 2016-cı il tarixindən sonra alınmış aktivlərin dəyəri satınalma ilə bağlı gözlənilməyən xərclər daxil olmaqla, alış qiymətindən ibarətdir. Dəyərin aktivlərin qalan faydalı istismar müddəti ərzində paylanması üçün (uyğun olduqda qiymətləndirilmiş ləğvetmə dəyəri çıxıldıqdan sonra) amortizasiya hesablanır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Yalnız aktivlərlə bağlı gələcəkdə Qrupa iqtisadi mənfəətin daxil olması ehtimalı olduqda və ya belə aktivlərin dəyərinin etibarlı qiymətləndirilməsi mümkün olduqda sonradan çəkilən xərclər aktivlərin balans dəyərinə daxil edilir və yaxud müvafiq olduqda ayrıca aktiv kimi tanınır. Təmir və xidmət xərcləri həmin xərclərin çəkildiyi dövrdə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilir.

Torpaq sahəsi amortizasiya olunmur.

Faydalı istismar müddətləri aşağıdakı kimi müəyyənləşdirilmişdir:

Kateqoriya	Faydalı istismar müddəti
Binalar və infrastruktur	25-50 il
Hava gəmisi və mühərriklər	7-25 il
Texnika və avadanlıq	10-15 il
Sair aktivlər	5-10 il

Təxmin edilən faydalı istismar müddətləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə metodu hər hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və təxminlərdəki hər hansı dəyişikliklərin təsiri növbəti dövrlərdə uçota alınır.

Əmlak və avadanlıqlar silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq heç bir iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıqların satılaraq silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışından daxil olmuş gəlir arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Hava gəmisi və mühərriklər

Hava gəmisinin və mühərriklərin satınalma qiyməti xarici valyutada ifadə olunur. Bunlar əməliyyat tarixində mövcud olan məzənnə ilə tanınır. İstehsalçının təklif etdiyi endirimlər (əgər olarsa) müvafiq aktivin dəyərindən çıxılır.

Hava gəmiləri və mühərriklər düz xətt metodundan istifadə etməklə ləğv etmə dəyərinin olmaması fərziyyəsi ilə hesablanmış 7-25 il orta faydalı istismar dövrü üzrə amortizasiya olunur. Əməliyyat dövrü ərzində Qrup köhnəlmənin hesablanmasına və yaxud faydalı istismar dövrünə düzəliş edilib-edilməyəcəyini nəzərdən keçirir və zəruri olarsa, ləğv etmə dəyərinin tanınma zərurətinin olub-olmadığını müəyyən edir.

Ehtiyat hissələri və işçi xərcləri də daxil olmaqla əsaslı təmir xərcləri növbəti əsaslı təmirə qədər qalan icarə müddəti və yaxud aktivin faydalı istismar dövrü arasında ən qısa dövr üzrə (uçuş saatları və ya uçuş dövrləri əsasında) kapitallaşdırılır və amortizasiya olunur.

Kapital qoyuluşları ilkin dəyərlə uçotda əks olunur. Aktiv təyinatı üzrə istifadə üçün hazır olan zaman kapital qoyuluşlarından əmlak və avadanlıq maddəsinin müvafiq kateqoriyasına köçürülür və Qrupun siyasətlərinə əsasən amortizasiya edilir.

Əmlak və avadanlıqların dəyərsizləşməsi

Hər hesabat tarixində Qrup öz əmlak və avadanlıqlarının balans dəyərlərini, bu aktivlərdə dəyərsizləşmə zərərinə dair hər hansı göstəricinin olub-olmadığını müəyyənləşdirmək üçün, nəzərdən keçirir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalət edən hər hansı hallar mövcud olarsa, dəyərsizləşmə zərərinin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin digər aktivlərdən asılı olmayaraq gəlir gətirmədiyi halda, Qrup belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin yerləşdirilməsinə dair ağılabatan və

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

əsaslı səbəb müəyyən edildiyi hallarda, korporativ aktivlər də fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər, əks halda, əgəlabatan və əsaslı səbəblər müəyyən edildiyi hallarda ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Bərpa dəyəri satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər və istifadə dəyərləri arasında daha yüksək olan məbləğdir. İstisnar dəyərini qiymətləndirərkən hesablanmış gələcək pul daxilolmaları vergiyə qədərki diskont dərəcədən istifadə etməklə onların cari dəyəri ilə diskontlaşdırılır. Belə diskont dərəcə pulun zaman dəyəri ilə bağlı cari bazar qiymətləndirmələrini və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərinə düzəliş edilməyən aktivlər üçün səciyyəvi riskləri özündə əks etdirir.

Aktivin (və ya gəlir gətirən aktivlərin) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlərin) balans dəyəri bərpa dəyərinə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərəri dərhal mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Dəyərsizləşmə zərəri sonradan geri qaytarılırsa aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərinə qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərərinin tanınmadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə zərərinin geri qaytarılması mənfəət və ya zərər hesablarında dərhal o zaman tanınır ki, bu geri qaytarılma əvvəlki illərdə aktivlə bağlı uçotda tanınmış dəyərsizləşmə zərərinə ləğv etsin.

İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları

İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları maya dəyəri və xalis satış dəyəri arasında daha az olanı ilə əks olunur. Yanacaq qiymətlərinin ölçülmüş orta dəyər əsasında hesablanması istisna olmaqla, belə mal-material ehtiyatları FİFO metodu əsasında xərcə silinir. Yanacaq istehlak olunan zaman hesabdan silinir. Xalis satış dəyəri bütün təxmin edilən tamamlanma xərcləri və marketing, satış və paylanmada çəkiləcək xərclər çıxılmaqla təxmin edilən satış qiymətini əks etdirir.

Maliyyə alətləri

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri Qrupun maliyyə aləti ilə bağlı müqavilə öhdəliklərinə tərəf olduqda Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınır.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri ilk olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür. Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin alınması və ya buraxılmasına birbaşa aidiyyəti olan əməliyyat xərcləri (ədalətli dəyər mənfəət və ya zərərdə tanınan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri istisna edilməklə) uçotda ilkin tanınma zamanı maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin müvafiq olaraq ədalətli dəyərinə əlavə edilir və ya bu dəyərdən çıxılır. Maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliklərinin mənfəət və ya zərər uçotunda tanınan ədalətli dəyərlə qeydə alınması ilə birbaşa bağlı olan əməliyyat xərcləri dərhal mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri kassadakı nağd vəsaitlərdən, cari hesablardan və ödəmə müddətləri üç ay və ya daha az olan bank depozitlərindən ibarətdir.

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivlərinin müntəzəm qaydada alınması və ya satılması alqı-satqı tarixində tanınır və onların tanınması dayandırılır. Müntəzəm alqı-satqı bazarda hüquqi baza və ya konvensiya ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində aktivlərin çatdırılmasını tələb edən maliyyə aktivlərinin alqı-satqısıdır.

Bütün tanınan maliyyə aktivləri sonradan bütövlükdə maliyyə aktivlərinin təsnifatından asılı olaraq amortizasiya olunmuş dəyər və ya ədalətli dəyərlə ölçülür.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə aktivlərinin təsnifatı

Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri daha sonra amortizasiya dəyəri ilə ölçülür:

- Maliyyə aktivinin məqsədi müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması üçün maliyyə aktivlərinə sahib olmağı nəzərdə tutan biznes modeli çərçivəsində saxlanması; və
- Maliyyə aktivinin aid olduğu müqavilə şərtlərinin müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız qalan borc məbləği üzrə əsas və faiz məbləğlərinin ödənişlərindən ibarət pul vəsaitlərinin hərəkətinə gətirib çıxarması.

Aşağıdakı şərtlərə cavab verən borc alətləri sonradan sair məcmu gəlirdə ədalətli dəyərlə (SMGƏD) ölçülür:

- Maliyyə aktivinin həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satılması yolu ilə məqsədə çatın biznes modeli çərçivəsində saxlanması; və
- Maliyyə aktivinin aid olduğu müqavilə şərtlərinin müəyyən edilmiş tarixlərdə yalnız qalan borc məbləği üzrə əsas və faiz məbləğlərinin ödənişlərindən ibarət pul vəsaitlərinin hərəkətinə gətirib çıxarması.

Bir qayda olaraq, bütün sair maliyyə aktivləri sonradan mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülür (MZƏD).

Amortizasiya olunmuş dəyər və effektiv faiz metodu

Effektiv faiz metodu borc alətinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz gəlirinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur.

Alınmış və ya verilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri xaricindəki maliyyə aktivləri üçün (yəni, ilkin tanınmada kredit üzrə dəyərsizləşən aktivlər) effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək nağd pul daxilolmalarını (o cümlədən effektiv faiz dərəcəsinin, əməliyyat xərclərinin və digər mükafat və güzəştlərin ayrılmaz hissəsini təşkil edən ödənilmiş və ya alınmış bütün haqlar və ballar) gözlənilən kredit zərərləri istisna olmaqla, borc alətinin gözlənilən müddəti və ya müvafiq hallarda, daha qısa müddət ərzində, ilkin tanınma zamanı borc alətinin ümumi balans dəyərində qədər dəqiqliklə diskontlaşdırın dərəcədir.

Maliyyə aktivinin amortizasiya dəyəri maliyyə aktivinin ilkin tanınma zamanı əsas ödənişlər çıxılmaqla, hər hansı zərər ehtiyatı üçün düzəliş edilmiş həmin ilkin məbləğ və ödəmə məbləği arasındakı hər hansı fərqin effektiv faiz metodundan istifadə edilərək məcmu amortizasiya əlavə edilməklə hesablanan məbləğdir. Maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri maliyyə aktivinin hər hansı zərər ehtiyatı üçün düzəliş edilməzdən əvvəlki amortizasiya dəyəridir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi

Qrup borc alətlərinə investisiyalar üzrə gözlənilən kredit zərərlərini üçün zərər ehtiyatı tanıyır. Gözlənilən kredit zərərlərinin məbləği müvafiq maliyyə alətinin ilkin tanındığı dövrdən etibarən kredit riskindəki dəyişiklikləri əks etdirmək üçün hər hesabat tarixində yenilənir.

Ticarət debitor borcları üzrə gözlənilən kredit zərərləri Qrupun keçmiş kredit zərəri təcrübəsinə əsaslanmaqla və borcalanlara xas olan faktorları, ümumi iqtisadi şəraiti, habelə uyğun olduqda pulun zaman dəyərini, hesabat tarixində hadisələrin cari və proqnozlaşdırılan gedişatını nəzərə alaraq, ehtiyat matrisasından istifadə etməklə hesablanır. Qrup həmişə ticarət debitor borcları üzrə zərər ehtiyatını ömürlük gözlənilən kredit zərərlərinə (“ömürlük GKZ”) bərabər məbləğdə ölçür.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Bütün sair maliyyə alətləri üçün Qrup ömürlük GKZ-ni ilkin tanınmadan sonra kredit riskində mühüm artım olduqda tanıyır. Lakin, maliyyə aləti üzrə kredit riskində ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artım olmazsa, Qrup maliyyə aləti üçün zərər ehtiyatını 12 aylıq gözlənilən kredit zərərinə bərabər məbləğdə ölçür.

Ömürlük gözlənilən kredit zərəri maliyyə alətinin gözlənilən müddəti ərzində mümkün defolt hadisələrindən yarana bilən gözlənilən kredit zərərlərini əks etdirir. Əksinə, 12 aylıq gözlənilən kredit zərərləri ömürlük gözlənilən kredit zərərlərinin hesabat tarixindən sonrakı 12 ay müddətində maliyyə alətləri ilə bağlı üzrə mümkün defolt hadisələrindən yarana bilən hissəsini əks etdirir.

(i) Kredit riskində əhəmiyyətli artım

Maliyyə aləti üzrə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıb artmadığını qiymətləndirmək üçün Qrup hesabat tarixində maliyyə aləti üzrə yaranan defolt riskini ilkin tanınma tarixində maliyyə aləti yaranan defolt riski ilə müqayisə edir. Bu qiymətləndirməni apararkən Qrup kəmiyyət və keyfiyyət baxımından uyğun olan təsdiqləyici məlumatları, habelə keçmiş təcrübəni və mühüm xərc və səylər olmadan əldə edilə bilən proqnoz tipli məlumatları nəzərə alır. Proqnoz tipli məlumatlara Qrupun debitorlarının fəaliyyət göstərdiyi sənaye sahələri ilə bağlı iqtisadi ekspert hesabatlarından, maliyyə təhlillərindən, dövlət idarələrindən, müvafiq elmi-tədqiqat mərkəzlərindən və oxşar təşkilatlardan əldə olunmuş gələcək perspektivlər, habelə Qrupun əsas əməliyyatları ilə bağlı müxtəlif xarici mənbələrdən əldə olunan cari və gələcək dövrlər üzrə iqtisadi məlumatlar daxildir.

Yuxarıdakı qiymətləndirmənin nəticəsindən asılı olmayaraq Qrup maliyyə aləti üzrə kredit riskinin müqavilə əsasında ödənişlər 30 gündən artıq gecikdirildiyi halda, Qrup əksini göstərən müvafiq və etibarlı məlumatlara malik olmayanadək ilkin tanınma dövründən etibarən əhəmiyyətli dərəcədə artdığını zənn edir

(ii) Defolt anlayışı

Keçmiş təcrübə daxili və kənar mənbələrdən əldə olunan məlumat əsasında debitorun öz kreditorlarına eləcə də Qrupa tam həcmdə ödəniş edə bilməyəcəyini göstərsə, Qrup bunu daxili risklərin idarə edilməsi məqsədləri üçün defolt hadisəsi adlandırır.

Yuxarıdakı təhlillərdən asılı olmayaraq, maliyyə aktivi 360 gündən artıq gecikdirildiyi halda Qrup defolt baş verdiyini hesab edir, lakin Qrupda daha münasib defolt meyarının uyğun olduğunu təsdiq edən müvafiq və etibarlı məlumat olduğu hallar istisnadır.

(iii) Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi və tanınması

Gözlənilən kredit zərərlərinin ölçülməsi defolt ehtimalını, defolt nəticəsində yaranan zərərlərin həcmi (defolt baş verdikdə zərərin ölçüsünü) və defolt zamanı riskə məruz qalmanı müəyyən edir.

Qrup bütün maliyyə alətləri üçün dəyərsizləşmə gəlirini və ya zərərinə onların balans dəyərinə zərər ehtiyatında müvafiq düzəlişlər etməklə mənfəət və ya zərər hesablarında tanıyır.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Qrup yalnız aktivdən pul daxilolmaları üzrə onun müqavilə hüquqlarının vaxtı bitdikdə, yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün risk və mükafatları əsas etibarilə digər müəssisəyə ötürükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə öhdəlikləri və kapital

Borc və ya kapital qismində təsnifləşdirmə

Qrup tərəfindən buraxılmış borc və kapital alətləri müqavilə şərtlərinə, habelə maliyyə öhdəliyi və kapital alətləri anlayışına əsasən maliyyə öhdəlikləri və ya kapital kimi təsnif edilir.

Kreditlər və borclar

Borc vəsaitləri ilk olaraq çəkilmiş əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərlə tanınır. Borc vəsaitləri amortizasiya dəyəri ilə ölçülür, mənfəətlə (əməliyyat xərcləri çıxılmaqla) geri alınma dəyəri arasındakı fərq isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda borcların müddəti üzrə tanınır.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Maliyyə öhdəliklərinin tanınması yalnız və yalnız Qrup öz ödəniş öhdəliyini yerinə yetirdikdə, belə öhdəlik ləğv olunduqda, yaxud müddəti başa çatdıqda dayandırılır. Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə öhdəliklər üzrə ödənilmiş və ödəniləcək məbləğlər arasındakı fərq konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda tanınır.

Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün Qrupun qanuni hüququ mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi barədə niyyəti olduqda qarşılıqlı əvəzləşdirilir, xalis məbləğ isə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda açıqlanır. Uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq gələcək hadisələrdən asılı olmamalıdır və nəinki adi fəaliyyət prosesində, hətta defolt, ödəmə qabiliyyətinin itirilməsi və müflisləşmə hallarında da etibarlı olmalıdır. Gəlir və xərclər hər hansı bir mühasibat standartı, yaxud şərhində və Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərində xüsusi olaraq açıqlanması tələb olunmayanadək və ya icazə verilməyənədək konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda əvəzləşdirilmir.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Qrup keçmiş hadisələr nəticəsində cari (hüquqi və ya konstruktiv) öhdəliyə malik olduqda, Qrupun öhdəliyi yerinə yetirməsi ehtimalı yüksək olduqda və öhdəliyin məbləği ilə bağlı etibarlı qiymətləndirilmə aparmaq mümkün olduqda tanınır.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərində bərabərdir.

Ehtiyatların yerləşdirilməsi üçün tələb olunan müəyyən və ya bütün iqtisadi mənfəətin kənar tərəflər vasitəsilə bərpa ediləcəyi gözlənilirsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə əsaslı əminlik olduqda alınacaq məbləğ uçotda aktiv kimi tanınır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Cari il üçün qüvvədə olan yeni və düzəliş edilmiş MHBS

Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsiri ola bilən hər hansı yeni və düzəliş edilmiş standartlar tətbiq edilməmişdir.

Buraxılmış lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-lər

Bu konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarının təsdiq olunduğu tarixdə Qrup aşağıdakı buraxılmış, lakin hələ qüvvəyə minməmiş yeni və düzəliş edilmiş MHBS-ləri tətbiq etməmişdir:

Standartlar və şərtlər	Aşağıdakı tarixdə başlayan və ondan sonrakı illik dövrlər üçün qüvvədədir
MHBS 17 (MHBS 17-yə 2020-ci ilin iyun ayında edilən dəyişikliklər daxil olmaqla) <i>Sığorta Müqavilələri</i>	1 yanvar 2023-cü il
<i>İnvestorların onun asılı müəssisəsi və ya birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi</i> haqqında MHBS 10 və MUBS 28-ə düzəlişlər	Müəyyən ediləcək
<i>Öhdəliklərin qısamüddətli və ya uzunmüddətli kimi təsnifləşdirilməsi</i> haqqında MUBS 1-ə düzəlişlər	1 yanvar 2023-cü il
<i>Mühasibat uçotu siyasətlərinin açıqlaması</i> ilə bağlı MUBS 1 və MHBS Praktiki hesabatı 2-yə düzəlişlər	1 yanvar 2023-cü il
<i>Mühasibat uçotu təxminlərinin müəyyən edilməsi</i> haqqında MUBS 8-ə düzəlişlər	1 yanvar 2023-cü il
<i>Vahid əməliyyatdan yaranan Aktiv və Öhdəliklərə aid Təxirə salınmış Vergi</i> haqqında MUBS 12-yə düzəlişlər	1 yanvar 2023-cü il

Rəhbərlik, yuxarıda qeyd olunan standartların tətbiqinin gələcəkdə Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına mühüm təsir edəcəyini gözləmir.

4. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU MÜHAKİMƏLƏRİ VƏ QIYMƏTLƏNDİRMƏLƏRLƏ BAĞLI QEYRİ-MÜƏYYƏNLİYİN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ

Qrupun 3 sayılı Qeyddə əks olunan mühasibat uçotu siyasətlərini tətbiq edərkən rəhbərlikdən tanınmış məbləğlərə mühüm təsir edən (qiymətləndirmə tələb edənlərdən başqa) mühakimələrin yürüdülməsi və digər mənbələrdən açıq əldə edilməsi mümkün olmayan aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində dair təxminlərin və fərziyyələrin irəli sürülməsi tələb olunur. Təxminlər və əlaqədar fərziyyələr keçmiş təcrübəyə və digər müvafiq amillərə əsaslanır. Real nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər.

Təxminlər və əsas götürülən fərziyyələr davamlı qaydada təhlil edilir. Mühasibat təxminlərinə olan düzəlişlər, belə düzəliş yalnız onun baş verdiyi dövrə təsir göstərdikdə həmin dövrdə, cari və gələcək dövrlərə təsir göstərdikdə isə, düzəlişin baş verdiyi və gələcək dövrdə tanınır.

Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərinin tətbiqi zamanı irəli sürülən mühüm mühakimələr

Aşağıda Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərini tətbiq edərkən rəhbərliyin irəli sürdüyü və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən mühüm mühakimələr açıqlanır.

Dövlətdən alınmış subsidiyalar

COVID-19 pandemiyasının mənfi təsirinə məruz qalan müəssisələrə dəstək üçün dövlətin maliyyə yardımı proqramının davamı olaraq, Qrup pandemiyadan sonrakı dövrdə əməliyyatlarının bərpası məqsədilə AZAL üçün 89,500 AZN və Milli Aviasiya Akademiyası üçün 19,309 AZN (2021: AZAL üçün

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

86,000 AZN və Milli Aviasiya Akademiyası üçün 12,909 AZN) olmaqla, ümumilikdə 108,809 AZN (2021: 98,909 AZN) vəsait əldə etmişdir.

Rəhbərlik alınan dövlət yardımının uçot qaydalarını qiymətləndirərkən bu yardımın səhmdar qismində çıxış edən dövlət tərəfindən yatırımlar və ya gəlirlə bağlı dövlət subsidiyası kimi uçota alınıb-alınmaması ilə bağlı qərar verərkən mühüm mühakimə yürütmüşdür. Qarşılığında kapital alətlərinin buraxılmadığını, dövlətin qərarında kapital təyinatlı yardımın müəyyən edilmədiyini və analoji maliyyə yardımının dövlətə məxsus olub-olmamasından asılı olmayaraq digər şirkətlərə də göstərildiyini nəzərə alaraq rəhbərlik bu əməliyyatın MUBS 20-yə əsasən səhmdar yatırımı deyil, dövlət subsidiyası olduğu qərarına gəlmişdir. Müvafiq olaraq, subsidiya ilə bağlı heç bir şərt və ya gələcək əlaqəli xərclər olmadığından, məbləğ tam olaraq konsolidə edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda gəlir kimi tanınmışdır.

Əlaqəli tərəfdən alınacaq məbləğlər üzrə tanınmış gözlənilən kredit zərərlərinin bərpası

2021-ci il ərzində Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanının (NBHL) Qrupun tərkibindən çıxarılması və nəzarətin Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabinetinə ötürülməsi ilə bağlı qərar qəbul etmiş və qərar 1 iyul 2021-ci ildə qüvvəyə minmişdir. Nəticədə, Qrup 31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il üçün NBHL-in (indi qrupa daxil olmayan əlaqəli tərəf) 35,363 AZN məbləğində debitor borcları üzrə gözlənilən kredit zərərlərini tanımışdır. Qrup ödənilməmiş qalıq və onun ödənişi ilə bağlı Naxçıvan Hökuməti və NBHL rəhbərliyi ilə danışıqlar aparmışdır. NBHL rəhbərliyi 31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalığı təsdiqləmişdir və Qrup rəhbərliyi ödəniş mexanizminin yaxın gələcəkdə Naxçıvan Hökuməti ilə razılaşdırılacağını gözləyir.

31 dekabr 2022-ci il tarixinə rəhbərlik bu debitor borclarının bərpa qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi və əvvəlki dövrdə tanınmış gözlənilən kredit zərərlərinin hələ də uyğun olub-olmadığının müəyyən edilməsində mühüm mühakimə yürütmüşdür və hesab etmişdir ki, müvafiq məbləğlərin aktiv daxilolmaları və ya NBHL-nin Qrupun tərkibinə qaytarılması şəklinə bərpası əsaslı olaraq mümkündür. Müvafiq olaraq, əvvəlki dövrdə tanınmış gözlənilən kredit zərərlərinin 35,299 AZN məbləğində qalan hissəsi 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında konsolidə edilmiş maliyyə hesabatında gözlənilən kredit zərərinin bərpası kimi tanınmışdır.

Təxminlərlə bağlı qeyri-müəyyənliyin əsas mənbələri

Aşağıda, Qrupun mühasibat uçotu siyasətlərini tətbiq edərkən rəhbərliyin irəli sürdüyü və konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən mühüm təxminlər açıqlanır.

Dəyərsizləşmə yoxlaması

Qrup hər hesabat tarixinin sonunda dəyərsizləşmə göstəricilərinin olub-olmadığını yoxlayır. Hər hansı dəyərsizləşmə göstəriciləri müəyyən olunarsa Qrup dəyərsizləşmə yoxlamasını yerinə yetirir.

Əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlərin bərpa dəyəri Hava Limanları, Aeronaviqasiya, AZALOil PYYV (Pul Vəsaitlərini Yaradan Vahid) üçün hesablamalarda istifadə olunan dəyər əsasında və Aviaşirkət PYYV üçün ədalətli dəyər çıxılırsatış xərcləri əsasında müəyyən edilir. Bu hesablamalar Qeyd 9-da daha təfərrüatlı açıqlanan təxminlərdən istifadə olunmasını tələb edir.

Əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddətləri

Rəhbərlik əmlak və avadanlığın faydalı istismar müddətlərini aktivlərin planlaşdırılan istifadəsinə əsaslanmaqla və belə aktivlərin Qrupa iqtisadi mənfəət gətirəcəyi dövrü hesablamaqla təyin edir. Qrupun əmlak və avadanlığı düz xətt metodunu tətbiq etməklə onların təxmin edilən faydalı

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

---

istismar müddətləri və ya uçuş dövrləri / saatları üzrə amortizasiya olunur ki, bunlar da rəhbərliyin biznes planlarına və əməliyyat hesablamalarına əsaslanır. Texnoloji yeniliklər və yaxud müvafiq aktivlərin ehtimal edilən gələcək istifadəsi kimi sonradan baş verən dəyişikliklər, faktiki faydalı istismar müddətinin və yaxud qalıq dəyərinin ilkin qiymətləndirmələrdən fərqlənməsi ilə nəticələnə bilər. Rəhbərlik dövrü olaraq əmlak və avadanlıqların qalan faydalı istismar müddətlərini nəzərdən keçirir. Əmlak və avadanlığın istismar müddətinin hesablanması edilmiş düzəlişlər gələcəkdə belə düzəlişin təsadüf etdiyi dövr və mümkün olduğu halda gələcək dövrlərdə uçotda tanınır. Nəticə etibarlı ilə bu, hesablanmış amortizasiya məbləğinə və gələcəkdə uçotda tanınacaq əmlak və avadanlıqların balans dəyərinə mühüm təsir edə bilər.

ƏDV aktivlərinin bərpa olunması

Vergi orqanından artıq alınacaq ƏDV aktivlərinin qalıqları (hesab-fakturaların ödənilməsi və ya xidmətlərin və ya malların göstərilməsi yolu ilə bərpa edilmiş daxilolma ƏDV qalıqları) Qrupun gələcək vergi öhdəliklərini əvəzləmək üçün istifadə edilə bilən vergi orqanında əvvəlcədən ödəməyə bərabərdir. Rəhbərlik hesab edir ki, dövlətdən ödənilməli olan ƏDV aktivlərinin qalıqları bərpa edilə bilər və gələcək vergi öhdəliklərini kompensasiya etmək üçün istifadə olunacaq. Vergi aktivlərini öhdəliklərlə əvəzləmək üçün Qrupun vergi orqanlarından icazə almasına ehtiyac yoxdur və beləliklə hesab edilir ki, vergi öhdəlikləri yarandıqca vergi aktivlərini əvəzləşdirəcək. Bu o demək olardı ki, bu vergi aktivləri on iki ay ərzində əhəmiyyətli dərəcədə dövr və bərpa edilə bilər. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə vergi orqanından debitor borcuna çevrilməmiş ƏDV aktivlərinin qalıqları (“daxil edilən ƏDV bərpa edilə bilər”) rəhbərlik tərəfindən təhlil edilmiş və belə qalıqların 41,093 AZN-i (31 dekabr 2021: 42,933 AZN) şübhəli hesab edilmişdir. Əvvəlki ilə uyğun olaraq, Qrup rəhbərliyi hesab edir ki, bu ƏDV qalıqlarının müvafiq kreditor borc qalıqları nağd şəkildə ödənilməyəcəyinə görə (rəhbərlik ümumi qalıqlarının ödənilməsi əvəzinə, bu qarşı tərəflərdən debitor borclarının xalis əsasda ödənilməsinə gözləyir), beləliklə, mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq belə ƏDV qalıqlarının bərpasını istisna edir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMƏDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

5. DAŞIMALAR ÜZRƏ VƏ DİGƏR GƏLİRLƏR

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Qrafik üzrə sərnişin daşımaları	543,068	194,230
Yanacaq doldurma xidmətləri	273,298	97,978
Hava limanı və aviasiya təhlükəsizliyi xidmətləri	169,124	112,410
Aeronaviqasiya xidmətləri	80,076	45,456
Çarter sərnişin daşımaları	37,253	15,991
Yük daşımaları	8,261	2,617
Sair gəlirlər	38,874	23,068
Cəmi daşımalar üzrə və sair gəlirlər	<u>1,149,954</u>	<u>491,750</u>

COVID-19 pandemiyası ilə bağlı məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması və biznes əməliyyatları və reyslərin bərpası ilə əlaqədar olaraq, Qrup gəlirini bərpa edə bilmiş və hətta pandemiya əvvəlki dövr üzrə göstəriciləri aşmışdır.

6. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Yanacaq xərcləri	392,650	105,161
Heyət xərcləri	149,196	99,083
Köhnəlmə və amortizasiya	126,750	124,235
Yerüstü xidmətlər	69,180	27,920
Hava gəmilərinə və digər əsas vəsaitlərə texniki xidmət xərcləri	58,085	29,150
Kommersiya xidmətləri və komissiyalar	38,642	30,933
Azərbaycandan kənarında aeronaviqasiya xidmətləri	32,650	12,626
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	28,237	27,148
Xarici hava limanlarında sərnişinlərlə bağlı yığımlar	26,233	11,436
Göyərtədə qidalanma və içki xidmətləri	25,609	14,521
Material xərcləri	19,418	11,952
Əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ olan aktivlərin dəyərsizləşməsi	14,945	4,594
Sığorta xərcləri	10,014	6,012
Elektrik enerjisi xərcləri	6,926	5,670
Ezamiyyə xərcləri	4,215	1,731
Sərnişinlərə xidmətlər	4,203	2,090
Kommunikasiya xərcləri	3,506	3,883
Məsləhət xidmətləri xərcləri	2,797	3,862
Verilmiş avansların dəyərsizləşmə ehtiyatında dəyişiklik	2,771	(1,850)
Kapital qoyuluşlarının dəyərsizləşmə ehtiyatında dəyişiklik	1,744	(4,392)
Əvəzləşdirilən ƏDV qalığının dəyərsizləşmə ehtiyatında dəyişiklik	(1,840)	(3,525)
Sair xərclər	32,288	29,617
Sair gəlirlər	(7,594)	(2,165)
Cəmi əməliyyat xərcləri	<u>1,040,625</u>	<u>539,692</u>

Heyət xərclərinə 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə 29,134 AZN (31 dekabr 2021: 18,933 AZN) məbləğində sosial ödənişlərlə bağlı xərclər daxildir. Sair xərclərə əsasən qısamüddətli və aşağı dəyərli icarə ilə bağlı xərclər və Qrupun ayrılıqda əhəmiyyətli olmayan sair xərcləri daxildir. Sair gəlirlər əsasən kreditör borclarının silinməsi və subsidiya üzrə amortizasiya xərcindən formalaşır (Qeyd 20-yə bax).

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

7. MALİYYƏ XƏRCLƏRİ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kreditlər və borc vəsaitləri üzrə faiz xərci	90,535	75,691
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz xərci	11,675	11,133
Cəmi maliyyə xərcləri	<u>102,210</u>	<u>86,824</u>

8. MƏNFƏƏT VERGİSİ

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Cari vergi xərci	-	-
Təxirə salınmış vergi xərci / (gəliri)	39,308	(6,274)
Cəmi mənfəət vergisi xərci / (gəliri)	<u>39,308</u>	<u>(6,274)</u>

31 dekabr 2021 və 2022-ci il tarixlərinə vergilər üzrə heç bir ehtiyat tanınmamışdır.

20% yerli mənfəət vergisi dərəcəsi ilə hesablanmış il üzrə mənfəət vergisi xərci uçotdakı gəlir ilə aşağıdakı kimi müqayisə oluna bilər:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir / (zərər)	149,928	(73,821)
Yerli qanunvericilikdəki vergi dərəcəsi (20%) ilə mənfəət vergisi xərci / (gəliri)	29,986	(14,764)
Gəlirdən çıxılmayan xərclərin təsiri	6,256	15,077
Əvvəllər tanınmamış vergi zərərlərinin istifadəsinin və uçotda tanınmamış vergi zərərlərinin təsiri	3,066	(6,587)
Cəmi mənfəət vergisi xərci / (gəliri)	<u>39,308</u>	<u>(6,274)</u>

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMİDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

9. ƏMLAK VƏ AVADANLIQ

	Binalar və infrastruktur	Hava gəmisi və mühərriklər	Texnika və avadanlıq	Sair əmlak və avadanlıq	Kapital qoyuluşları	Cəmi
<i>İlkin dəyər</i>						
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	879,307	669,617	310,598	65,312	13,927	1,938,761
Əlavələr	691	5,960	21,455	441	24,829	53,376
Törəmə müəssisənin alınması	39,130	-	4,028	1,035	-	44,193
Törəmə müəssisənin silinməsi	(83,241)	-	(23,921)	(12,444)	-	(119,606)
Aktivlərin silinməsi	(549)	(5,149)	(205)	(803)	-	(6,706)
Aktivlərin ötürülməsi	394	89	25,049	101	(25,633)	-
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	835,732	670,517	337,004	53,642	13,123	1,910,018
Əlavələr	1,153	13,204	1,776	2,083	31,345	49,561
Aktivlərin silinməsi	(96)	(13,429)	(77)	(38)	-	(13,640)
Aktivlərin ötürülməsi	353	1,305	20,399	466	(22,523)	-
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	837,142	671,597	359,102	56,153	21,945	1,945,939
<i>Yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə</i>						
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	159,265	222,441	128,043	36,624	9,870	556,243
İl üzrə xərc	28,290	42,121	24,851	5,723	-	100,985
Dəyərsizləşmənin bərpası	-	-	-	-	(4,392)	(4,392)
Törəmə müəssisənin silinməsi	(13,515)	-	(7,789)	(7,054)	-	(28,358)
Aktivlərin silinməsi	(348)	(4,781)	(69)	(124)	-	(5,322)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	173,692	259,781	145,036	35,169	5,478	619,156
İl üzrə xərc	27,536	43,328	25,891	5,076	-	101,831
Aktivlərin silinməsi	(68)	(11,419)	(65)	(38)	-	(11,590)
Dəyərsizləşmə	670	7,268	70	382	1,744	10,134
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	201,830	298,958	170,932	40,589	7,222	719,531
<i>Xalis qalıq dəyəri</i>						
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	662,040	410,736	191,968	18,473	7,645	1,290,862
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	635,312	372,639	188,170	15,564	14,723	1,226,408

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

İnfrastruktur əsasən Qrupun təyyarələri üçün uçuş-enmə zolaqlarından, hava gəmisi dayanacaqlarından, anqar və terminallardan ibarətdir.

31 dekabr 2022-ci il tarixinə Qrupun 8-i icarədə və 20-si mülkiyyətində olmaqla, 28 hava gəmisi vardır. Buraya icarədə olan və 2022-ci ilin dekabr ayında gətirilmiş 2 Airbus Model A320-271N modeli daxildir. Daha sonra 2023-cü ilin birinci rübündə eyni müqavilə əsasında əlavə Airbus Model 320-271N modeli gətirilmişdir.

Yuxarıda qeyd olunan 28 hava gəmisinə əlavə olaraq 31 dekabr 2021-ci il tarixinə AZAL-ın balansında əməliyyatlarda istifadəyə yararsız dörd hava gəmisi olmuş və 2022-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Əmlak məsələləri Dövlət Komitəsindən razılıq əldə etdikdən sonra balansdan silinmişdir.

Həm 2021 həm də 2022-ci ildə Qrupun tikinti işləri və avadanlıqların quraşdırılması ilə məşğul olan əsas təchizatçıları arasına müvafiq olaraq Zəngilan Hava Limanı üçün naviqasiya avadanlığını və Hava Məkanının Səmərəliliyi Mərkəzinin tikinti işlərini təmin edən Airport and ATC Systems GmbH, MCG Middle East və Thales Las France S.A.S daxildir.

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə Qrupun hər hansı əmlak və avadanlığı girov qoyulmamışdır.

Dəyərsizləşmənin yoxlanması

“Aktivlərin dəyərsizləşməsi” adlı 36 №-li MUBS-a uyğun olaraq, müəssisədən hər hesabat dövrünün sonunda aktivlərin dəyərsizləşməsinə dair hər hansı əlamətin olub-olmadığını qiymətləndirməsi tələb olunur. Hava limanları, Aeronaviqasiya və AZALOil PVYV-ləri üçün bərpa edilə bilən məbləğlər müvafiq fəaliyyətlər nəticəsində yaranacaq gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətini diskontlaşdırmaqla istifadə dəyərinə, halbuki Aviaşirkət PVYV üçün bərpa edilə bilən məbləğ satış dəyəri çıxılmaqla ədalətli dəyər əsasında müəyyən edilir (Qeyd 3-də ədalətli dəyər iyerarxiyasına uyğun olaraq 1-ci səviyyə). Aviaşirkət PVYV-da əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə və bazarda hava gəmilərinin ədalətli dəyərlərinin mümkün dəyişkənliyi səbəbindən Qrup Aviaşirkət PVYV üçün dəyərsizləşmə səbəbinin olduğunu hesab edir. Digər üç PVYV üçün heç bir daxili və ya xarici dəyərsizləşmə səbəbi müəyyən edilməmişdir, çünki bu PVYV-lərin istifadə dəyərinin hesablamalarında istifadə edilən pul vəsaitlərinin hərəkəti əvvəllər təxmin edilənlərdən və ya ondan yuxarıdır və ləğv edilməli əvvəllər tanınmış dəyərsizləşmə olmamışdır.

Rəhbərlik müəyyən etmişdir ki, PVYV-ya aid əmlak və avadanlıqların və istifadə hüququ aktivlərinin balans dəyəri, əsas komponentlərin faktiki saxlanma vəziyyətinə uyğunlaşdırılmış bazar məlumatlarına əsasən müəyyən edilmiş satış dəyəri çıxılmaqla onların ədalətli dəyərini üstələmişdir, buna görə də 31 dekabr 2022-ci il tarixinə dəyərsizləşmə xərci əmlak və avadanlıq və istifadə hüququ aktivləri üçün müvafiq olaraq 8,390 AZN və 6,555 AZN tanınmışdır (31 dekabr 2021-ci il: əmlak və avadanlıqlar üçün sıfır və istifadə hüququ aktivləri üçün 4,594 AZN). Rəhbərlik Aviaşirkət PVYV üçün bərpa edilə bilən məbləğin müəyyən edilməsində ən həssas fərziyyə kimi satış xərcləri təxminini (təyyarələrin bazar dəyərinin 12,5%-i) hesab edir. 2022-ci ildə yeni icarəyə götürülmüş təyyarələr (iki Airbus təyyarəsi) üçün rəhbərlik yeni alınmış vəziyyətini nəzərə alaraq satış xərcləri təxmininin satış dəyərinin 8%-i qədər olmasını məqsədəuyğun hesab etmişdir. Bütün hava gəmilərinin satış xərcləri təxminində 1%-lik dəyişiklik PVYV üçün 10,026 AZN dəyərsizləşmə və ya dəyərsizləşmənin ləğvinin tanınması ilə nəticələnəcək.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

10. İCARƏLƏR (QRUP İCARƏYƏ GÖTÜRƏN TƏRƏF KİMİ)

İstifadə hüququ olan aktivlər (hava gəmisi və mühərriklər)	Cəmi
<i>İlkin dəyər</i>	
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	484,222
İstifadə hüququ olan aktivlərə dövr ərzində əlavələr	1,343
Əsaslı təmirin tanınmasının dayandırılması	(1,272)
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	484,293
İstifadə hüququ olan aktivlərə dövr ərzində əlavələr	202,291
Əsaslı təmirin tanınmasının dayandırılması	-
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	686,584
<i>Yığılmış köhnəlmə və dəyərsizləşmə</i>	
1 yanvar 2021-ci il tarixinə	111,754
İl üzrə xərc	23,599
Əsaslı təmirin tanınmasının dayandırılması	(1,272)
Dəyərsizləşmə zərəri	4,594
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	138,675
İl üzrə xərc	22,184
Dəyərsizləşmə zərəri	6,555
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	167,414
<i>Xalis qalıq dəyəri</i>	
1 yanvar 2022-ci il tarixinə	345,618
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	519,170

Qrup əsasən hava gəmiləri və mühərriklərdən ibarət olan bir neçə aktivi icarəyə götürür. Orta icarə müddəti 10 ildir (2021: 10 il). Qrupun öhdəlikləri icarəyə verənin bu cür icarələr üzrə icarəyə götürülmüş aktivlər üzərində mülkiyyət hüququ ilə təmin edilir. İcarə öhdəliklərinin ödəmə müddətinin təhlili 18 sayılı Qeyddə təqdim olunur. İcarə müddəti başa çatdıqdan sonra və heç bir defolt halı baş verməzsə, hava gəmisi və mühərriklərin mülkiyyət hüququ Qrupa ötürüləcək.

9 sayılı Qeyddə (əmlak və avadanlıq) açıqlandığı kimi, icarəyə götürülmüş iki hava gəmisi var idi ki, bu hava gəmiləri üçün AZAL 2022-ci ilin dekabr ayında yeni icarə müqaviləsi bağlamışdır. Müqavilədə üç Airbus Model A320-271N hava gəmisi nəzərdə tutulur ki, onlardan ikisi 30 dekabr 2022-ci ildə, biri isə 2023-cü ilin birinci rübündə gətirilmişdir.

11. VERİLMİŞ UZUNMÜDDƏTLİ AVANSLAR

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Verilmiş uzunmüddətli avanslar	88,397	64,178
Çıxılın: verilmiş uzunmüddətli avansların dəyərsizləşməsi	(13,360)	(13,236)
Cəmi verilmiş uzunmüddətli avanslar	75,037	50,942

Verilmiş uzunmüddətli avanslar üzrə qalıqlar əsasən hava gəmiləri və təlim avadanlığı ilə bağlı xarici tədarükçülərə verilmiş avanslardan ibarətdir. Rəhbərlik gələcəkdə malların və xidmətlərin geri qaytarılması və ya əldə edilməsi ehtimalı əsasında vəsaitlərin qaytarıla bilməyən hissəsini hər dövrün sonunda qiymətləndirir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il tarixinə, Qrupun avans ödənişlər etdiyi əsas tərəflərə təyyarələrin alınması və mühərriklərin əsaslı təmiri ilə bağlı, müvafiq olaraq Aviation Capital Group, Airbus, Boeing və GE Engine Services MMC daxildir.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə, Qrupun avans ödənişlər etdiyi əsas tərəflərə təyyarələrin alınması və mühərriklərin əsaslı təmiri ilə bağlı, müvafiq olaraq Boeing və GE Engine Services MMC daxildir.

12. SAİR UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR

31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə sair uzunmüddətli aktivlər müvafiq olaraq 28,262 AZN və 23,987 AZN məbləğində əsasən ehtiyat hissələri üzrə qalıqlardan ibarətdir. Bu ehtiyat hissələri yaxşı vəziyyətdədir, dəyərsizləşməmişdir və istifadə olunması planlaşdırılır. Bu səbəbdən də, həmin qalıqlarla bağlı heç bir az hərəkətli təminat ehtiyatı yaradılmamışdır.

13. İSTEHLAK OLUNAN EHTİYAT HİSSƏLƏRİ VƏ MAL-MATERIAL EHTİYATLARI

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Ehtiyat hissələri	51,989	36,136
Yanacaq	5,617	5,347
Sair mal-material ehtiyatları	-	29
Çıxılın: ehtiyatlar	(23,977)	(10,232)
Cəmi istehlak olunan ehtiyat hissələri və mal-material ehtiyatları	33,629	31,280

14. TİCARƏT VƏ SAİR DEBİTOR BORCLARI

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Ticarət debitor borcları	77,150	65,963
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	58,299	12,923
Maliyyə aktivləri	135,449	78,886
Verilmiş avanslar və gələcək dövrlərin xərcləri	48,481	26,395
Əvəzləşdirilən ƏDV	6,099	17,489
Alınacaq ƏDV	67,286	15,946
Qeyri-maliyyə aktivləri	121,866	59,830
Cəmi ticarət və sair debitor borcları	257,315	138,716

Ticarət debitor borcları əsasən hava məkanından edilən uçuşlar üzrə aeronaviqasiya xidmətlərinə görə və beynəlxalq agentliklər tərəfindən satılan biletlərə görə əldə olunan məbləğlərdən ibarətdir. Verilmiş avanslar və gələcək dövrlərə aid xərclər əsasən on iki ay ərzində çatdırılması və istifadə olunması nəzərdə tutulan hava gəmilərinin ehtiyat hissələri üçün qabaqcadan ödənişlərdən və aeronaviqasiya bazasının yenilənməsi üçün xidmət haqlarından ibarətdir.

Həm 2021-ci, həm də 2022-ci illərdə, Qrupun əsas müştərilərinə yanacaq təminatı, aeronaviqasiya xidmətləri və hava limanı xidmətləri üçün ASG Business Aviation MMC, aeronaviqasiya xidmətləri üçün Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Assosiasiyası (“BHNA”) üzvləri, aeronaviqasiya və hava limanı

"AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI" QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

xidmətləri üçün Silk Vey Vest Aviaşirkəti MMC və qrafik üzrə sərnişin daşımaları üçün Faktura və Hesablaşma Planı ("FHP") müəssisələri və biletlərin satışı ilə bağlı Silk Way Travel MMC daxildir.

Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlərdə əhəmiyyətli artım, əsasən, Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanından əlaqəli tərəflər üzrə debitor borcları üzrə gözlənilən kredit zərərlərinin dəyişməsi ilə bağlıdır (Qeyd 4-ə bax).

Yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən Qrupun yalnız müqavilə üzrə işlər tamamlandıqdan və əlaqəli kreditor borcları ödənildikdən sonra ƏDV qalıqlarını əvəzləşdirmək hüququ vardır və bu zaman artıq əvəzləşdirilən ƏDV alınacaq ƏDV kimi təsnifləşdirilir. Avadanlıq, yanacaq və xidmətlərin satın alınması zamanı yaranan əvəzləşdirilən ƏDV qalıqları onların əvəzləşdirilməsi hüququ olduqda vergi öhdəlikləri ilə əvəzləşdiriləcək. Qrup yerli vergi qanunvericiliyinə əsasən 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üçün vergi üzrə kreditor borc balanslarını 39,989 AZN məbləğində alınacaq ƏDV balansını ilə əvəzləşdirmək hüququnu icra etmişdir (31 dekabr 2021: 24,596 AZN).

Kredit riskinin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi üçün Qrup tərəfindən istifadə olunan ehtiyat matrisinə əsaslanan ticarət debitor borclarının risk profili aşağıdakı kimidir:

31 dekabr 2022-ci il	Ticarət debitor borcları – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi AZN
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	2%	2%	4%	10%	15%	100%	12%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	63,851	8,719	2,543	1,711	2,238	8,834	87,896
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(1,076)	(213)	(107)	(171)	(345)	(8,834)	(10,746)
Cəmi ticarət debitor borcları							77,150

31 dekabr 2021-ci il	Ticarət debitor borcları – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi AZN
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	6%	8%	9%	14%	24%	100%	18%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	35,031	10,457	11,277	11,299	4,582	8,062	80,708
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(2,202)	(799)	(1,009)	(1,584)	(1,089)	(8,062)	(14,745)
Cəmi ticarət debitor borcları							65,963

	2022	2021
İlin əvvəlində qalıq	14,745	11,796
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(3,999)	2,949
Bərpa olunan məbləğ	(6,687)	(3,651)
Yaranmış yeni ticarət debitor borcları ilə əlaqədar zərər ehtiyatında dəyişiklik, hesablaşma nəticəsində tanınması dayandırılmış borclar çıxılmaqla	2,688	6,600
İlin sonuna qalıq	10,746	14,745

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il	Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi AZN
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	2%	2%	4%	10%	15%	100%*	5%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	7,182	4,301	3,629	5	13	37,784	52,914
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(134)	(105)	(103)	(0)	(2)	(2,535)	(2,879)
Cəmi əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər							50,035

*360 gündən çox vaxtı keçmiş məbləğlər 100% ehtiyatla təmin edilir, lakin 4 sayılı Qeyddə açıqlandığı kimi 2022-ci ildə NBHL debitor borcları üzrə gözlənilən kredit zərərləri ehtiyatının 35,299 AZN-i ləğv edilmişdir.

31 dekabr 2021-ci il	Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər – vaxtı keçmiş günlər üzrə						Cəmi AZN
	Vaxtı keçməmiş	<30	31-90	91-180	180-360	>360	
	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	AZN	
Gözlənilən kredit zərəri faizi	6%	8%	9%	14%	24%	100%	78%
Defolt üzrə hesablanmış ümumi balans məbləği	5,995	2,908	1,136	550	1,269	37,729	49,587
Ömürlük gözlənilən kredit zərəri	(380)	(222)	(102)	(77)	(302)	(37,729)	(38,812)
Cəmi əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər							10,775

Verilmiş avanslar qeyri-maliyyə xarakterli olduğundan onlar üçün gözlənilən kredit zərəri təhlili aparılmamış və bu səbəbdən yuxarıdakı cədvəllərə daxil edilməmişdir.

Qrupun kredit və valyuta risklərinin təhlili, eləcə də ticarət və sair debitor borcları ilə əlaqədar dəyərsizləşmə zərərlərinin qiymətləndirilməsi 23 sayılı Qeyddə açıqlanmışdır.

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Verilmiş qısamüddətli avanslar	46,072	26,646
Çıxılın: verilmiş qısamüddətli avanslar üzrə dəyərsizləşmə	(975)	(1,136)
Cəmi verilmiş avanslar	45,097	25,510
Gələcək dövrlərin xərcləri	3,384	885
Cəmi verilmiş qısamüddətli avanslar və gələcək dövrlərin xərcləri	48,481	26,395

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

15. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Bank hesablarındakı vəsaitlər (AZN ilə)	35,198	43,490
Bank hesablarındakı vəsaitlər (ABŞ dolları ilə)	36,914	27,395
Bank hesablarındakı vəsaitlər (AVRO ilə)	8,794	6,138
Bank hesablarındakı vəsaitlər (digər xarici valyutalar ilə)	6,494	1,300
Sair pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	889	502
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	88,289	78,825

Qrupun xarici valyuta və kredit riski, eləcə də maliyyə aktivləri və öhdəliklərinə dair həssaslıq təhlili 23 sayılı Qeyddə açıqlanır.

16. SƏHMDAR KAPİTALI

Nizamnaməyə əsasən Qrupun elan edilmiş nizamnamə kapitalı həm 31 dekabr 2022-ci il, həm də 31 Dekabr 2021-ci il tarixinə hər birinin nominal dəyəri 0.002 AZN olan 411,987,235 səhmdən ibarət olmaqla 823,975 AZN təşkil edir.

Səhmdar yatırımları

2022-ci il ərzində dövlət tərəfindən Qrupa işğaldan azad edilmiş ərazilərdə aeronaviqasiya sistemlərinin quraşdırılması üçün 10,000 AZN məbləğində vəsait ayrılmışdır.

2021-ci il ərzində dövlət tərəfindən Qrupa Milli Aviasiya Akademiyasında quraşdırılmış Embraer 190-E1 təyyarəsinin uçuş simulyatorunun alınması üçün 8,500 AZN məbləğində vəsait ayrılmışdır.

Törəmə müəssisənin silinməsi (Dayandırılmış əməliyyatlar)

2021-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti Qrupun strukturunun bir hissəsi kimi Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanının ayrılması və 1 iyul 2021-ci il tarixindən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabinetinin tabeliyinə verilməsi haqqında qərar qəbul etmişdir. Bu əməliyyat ümumi nəzərdə olan tərəflər arasında həyata keçdiyi üçün ilkin dəyər ilə uçota daxil edilmişdir. Nəticə etibarilə, silinmə tarixində törəmə müəssisənin xalis aktivlərinin (təxirə salınmış vergi öhdəliyi qalığı daxil olmaqla) ekvivalentində 51,171 AZN məbləğində azalma yığılmış zərər təşkil etmişdir. Törəmə müəssisənin xalis aktivləri əsasən 91,248 AZN məbləğində əmlak və avadanlıq, 5,490 AZN məbləğində cari aktivlər və 45,567 AZN məbləğində öhdəliklərdən (əsasən 36,387 AZN məbləğində Qrupa olan kreditör borclarından təşkil olunmuşdur) ibarət olmuşdur. Törəmə müəssisənin silinməsi ilə bağlı 2021-ci ilin ilk altı ayı ərzində Qrupun dayandırılmış əməliyyatları üzrə zərəri 5,888 AZN (əsasən 5,179 AZN məbləğində əmlak və avadanlığın köhnəlməsi və heyət xərcləri) olmuşdur.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

17. KREDİTLƏR VƏ BORC VƏSAİTLƏRİ

	Faiz dərəcəsi	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
AZN ilə			
Yerli banklar	Sabit	30,872	44,275
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Sabit	624,168	624,168
Cəmi AZN ilə		655,040	668,443
ABŞ dolları ilə			
Yerli banklar	Sabit	41,199	85,052
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Üzən	1,077,899	1,077,899
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Sabit	81,091	64,160
Cəmi ABŞ dolları ilə		1,200,189	1,227,111
AVRO ilə			
Xarici banklar	Sabit	25,849	30,338
Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi	Sabit	7,472	6,382
Cəmi AVRO ilə		33,321	36,720
Hesablanmış faiz		434,979	353,698
Cəmi kreditlər və borc vəsaitləri		2,323,529	2,285,972
Kreditlərin və borc vəsaitlərinin uzunmüddətli hissəsi		850,342	1,085,079
Kreditlərin və borc vəsaitlərinin qısamüddətli hissəsi		1,473,187	1,200,893

31 dekabr 2022-ci il tarixinə AZN, ABŞ dolları və AVRO üçün müddətli kreditlər üzrə qüvvədə olan orta faiz dərəcəsi müvafiq olaraq 2.6%, 6.3% və 1.2% olmuşdur (31 dekabr 2021: müvafiq olaraq 5.9%, 3.7% və 1.3%). 2022-ci il üçün dəyişən dərəcələr 3 aylıq ABŞ dolları LIBOR dərəcələri üstəgəl illik 2.2% əsasında hesablanmışdır və həmçinin dövr üzrə sabit illik faiz dərəcələri 0.75%-8% arasında dəyişir. Kredit və borc müqavilələrində heç bir maliyyə şərtləri yoxdur.

2022-ci il ərzində Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi Qrup adından kreditlər və icarələr üçün 18,403 AZN ödəmişdir. İl başa çatdıqdan sonra 27 fevral 2023-cü il tarixində Maliyyə Nazirliyi ilə 2023-2028-ci illər ərzində müəyyən edilmiş ödəniş qrafiki ilə 1 yanvar 2023-cü il tarixindən etibarən illik 2% faiz dərəcəsinin tətbiq edilməsi barədə razılıq əldə olunmuşdur.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2022-CI İL TARIXINDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR**

(Min Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə fəaliyyətlərindən yaranan öhdəliklərin üzvləşdirilməsi

Aşağıdakı cədvəldə pul vəsaitləri ilə bağlı olan və olmayan dəyişikliklər daxil olmaqla Qrupun maliyyə fəaliyyətlərindən yaranan öhdəliklərindəki dəyişikliklər öz əksini tapır. Maliyyə fəaliyyətdən yaranan öhdəliklər Qrupun konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda onlarla bağlı pul vəsaitlərinin və ya gələcək nağd pul vəsaitlərinin maliyyə fəaliyyətlərindən əldə olunan nağd pul vəsaitləri kimi təsnifləşdirildiyi və ya təsnifləşdiriləcəyi öhdəliklərdir.

	Nağd dəyişikliklər				Qeyri-nağd dəyişikliklər			
	Maliyyəlaşmə üzrə nağd daxilolmalar (i)				Sair qeyri-nağd dəyişikliklər (iii)			
	1 yanvar 2022-ci il	Qrup tərəfindən ödənişlər	Qrup adından ödənişlər (ii)	Məzənnə fərqi	Yeni icarələr	Sair dəyişikliklər (iv)	31 dekabr 2022-ci il	
Bank kreditləri	30,338	(1,341)	(1,472)	(1,837)	-	127	25,815	
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	2,255,634	(57,288)	-	(374)	-	81,339	2,297,714	
İcarə öhdəlikləri	282,802	(37,919)	(16,931)	-	164,730	3,890	396,572	
Maliyyə fəaliyyətləri üzrə cəmi öhdəliklər	2,568,774	(96,548)	(18,403)	(2,211)	164,730	85,356	2,720,101	

	Nağd dəyişikliklər				Qeyri-nağd dəyişikliklər			
	Maliyyəlaşmə üzrə nağd daxilolmalar (i)				Sair qeyri-nağd dəyişikliklər (fii)			
	1 yanvar 2021-ci il	Qrup tərəfindən ödənişlər	Qrup adından ödənişlər (ii)	Məzənnə fərqi	Yeni icarələr	Sair dəyişikliklər (iv)	31 dekabr 2021-ci il	
Bank kreditləri	35,982	-	(3,308)	(2,736)	400	30,338	30,338	
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	2,147,809	(16,724)	(6,311)	(265)	65,928	2,255,634	2,255,634	
İcarə öhdəlikləri	334,158	(22,590)	(31,465)	-	2,699	282,802	282,802	
Maliyyə fəaliyyətləri üzrə cəmi öhdəliklər	2,517,949	(39,314)	(41,084)	(3,001)	69,027	2,568,774	2,568,774	

- (i) 2021-ci ildə əlaqəli tərəflərdən alınan kreditlər üzrə əldə olunan pul vəsaitləri konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda borc vəsaitləri üzrə gəlirlərin ümumi məbləğini təşkil edir.
- (ii) Qrup adından ödənişlər konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda “Konsolidə edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan çıxarılmış nağdsız əməliyyatlar” başlığı altında açıqlanır, (d) və (e).
- (iii) 2022-ci ildə sair nağdsız dəyişikliklərə Qrup adından Maliyyə Nazirliyi tərəfindən kreditlər və icarələr üçün ödənilmiş və Maliyyə Nazirliyinə ödəniləcək kredit kimi tanınmış 18,403 AZN (2021-ci ildə törəmə müəssisənin silinməsinin 4,078 AZN təsiri çıxılmaqla 34,701 AZN göstərilmişdir) məbləğində kredit daxildir, hansı ki, Maliyyə Nazirliyinə ödənilməli kredit kimi tanınır.
- (iv) Sair dəyişikliklərə kreditlər və borc vəsaitləri, o cümlədən icarə öhdəlikləri üzrə faiz hesablamaları və ödənişləri daxildir (xalis dövrüyyə).

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Kreditlərin və borc vəsaitlərinin qaytarılma müddətləri aşağıdakı cədvəldə əks olunmuşdur:

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Bir ay ərzində	1,260,182	937,283
Bir aydan bir ilə qədər	213,005	263,610
Cəmi kreditlərin və borcların qısamüddətli hissəsi	1,473,187	1,200,893
Bir ildən beş ilədək ödənilməli	837,879	1,068,976
Beş ildən artıq müddətdə ödənilməli	12,463	16,103
Cəmi kreditlərin və borc vəsaitlərinin uzunmüddətli hissəsi	850,342	1,085,079
Cəmi kreditlər və borc vəsaitləri	2,323,529	2,285,972

18. İCARƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
İcarə öhdəliklərinin uzunmüddətli hissəsi	330,319	232,853
İcarə öhdəliklərinin qısamüddətli hissəsi	66,253	49,949
Cəmi icarə öhdəlikləri	396,572	282,802

Gələcək dövrlərə aid icarə ödənişlərinin onların cari dəyəri ilə üzləşdirilməsi:

Ödəniş müddətinin təhlili:	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
1-ci il	93,414	60,406
2-ci il	91,251	60,807
3-cü il	89,001	61,211
4-cü il	81,627	61,633
5-ci il	35,945	56,921
Daha sonra	139,342	13,348
Çıxılsın: qazanılmamış faiz	(134,008)	(31,524)
Cəmi	396,572	282,802
Aşağıdakılar kimi təhlil edildi		
Qısamüddətli	66,253	49,949
Uzunmüddətli	330,319	232,853
Cəmi	396,572	282,802

Bütün icarə müqavilələri üzrə öhdəliklər ABŞ dolları ilə ifadə olunmuşdur və bütün faiz dərəcələri bazar faiz dərəcələri ilə (adətən LIBOR-la) əlaqələndirilmişdir.

1 yanvar 2019-cu il tarixində Qrup ilk dəfə 16 sayılı MHBS-ni qəbul etmiş və 17 sayılı MUBS-a uyğun olaraq əvvəllər əməliyyat icarəsi kimi tanınan müqavilələr üçün 12,648 AZN məbləğində icarə öhdəliyini uçota almışdır.

Qrup 2022-ci ilin iyul ayında 9 sayılı Qeyddə açıqlandığı kimi, üç yeni Airbus A320neo təyyarəsini almaq üçün yeni icarə müqaviləsi imzalamışdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

19. QAZANILMAMIŞ GƏLİR VƏ SƏRNIŞİNLƏR ÜÇÜN BONUS PROQRAMINA AİD TƏXİRƏ SALINMIŞ GƏLİR

Sərnişin uçuşu üzrə müştərilər qarşısında öhdəliklərin əsas məbləği hesabat tarixinə satılmış, lakin istifadə edilməmiş biletlərin dəyəri, eləcə də bonus proqramı üzrə öhdəliklər ilə bağlıdır.

Qazanılmamış gəlir

	2022	2021
Əvvəlki dövrdən keçirilmiş qazanılmamış gəlir qalığı	37,101	25,103
İl ərzində əlavələr	697,185	301,217
İl ərzində gəlir kimi tanınmış	(673,799)	(289,219)
Növbəti dövrə keçirilmiş qazanılmamış gəlir qalığı	60,487	37,101

Sərnişinlər üçün bonus proqramına aid təxirə salınmış gəlir

Sərnişinlər üçün bonus proqramına aid gəlir Qrupun bonus ballarının əvəzini ödəmək məqsədilə ödənişsiz əsasda və yaxud endirimli xidmətlər göstərməklə öhdəliklərini yerinə yetirdikdə və ya bonus ballarının vaxtı bitdikdə tanınır.

Təxirə salınmış gəlir bonus ballarının əvəzinin ehtimal edilən ödənmə müddətləri əsasında qısa və uzun müddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir. Qrup yığılmış bonus ballarını alqı-satqı sövdələşməsi çərçivəsində ayrıca müəyyən edilən komponent kimi uçotda tanıyır. Bölünən ödənişlərin dəyəri onların müstəqil satış qiyməti əsasında verilmiş bonuslara tətbiq edilir və öhdəlik (təxirə salınmış gəlir) kimi konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınır. Bir fərdi bonus milinin müstəqil satış qiyməti gələcəkdə Bonus proqramının iştirakçısına təqdim olunması gözlənilən xidmətlərin ədalətli dəyərinin təqribidir.

	2022	2021
Əvvəlki dövrdən keçirilmiş təxirə salınmış gəlir balansı	29,069	28,687
İl ərzində yığılmış	4,320	1,881
İl ərzində əvəzi ödənilmiş	(7,772)	(1,499)
Növbəti dövrə keçirilmiş təxirə salınmış gəlir balansı	25,617	29,069
	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Təxirə salınmış gəlir, qısamüddətli hissə	5,074	3,268
Təxirə salınmış gəlir, uzunmüddətli hissə	20,543	25,801
Cəmi bonus proqramına aid təxirə salınmış gəlir	25,617	29,069

COVID pandemiyasına qədərki maliyyə illəri ilə müqayisədə sərnişinlər üçün bonus proqramı üzrə öhdəliklərdəki dəyişiklik COVID-19 pandemiyası dövründə proqram iştirakçıları tərəfindən toplanan bonus millərin həcmində və bu millərin istifadəsindəki azalmasına görədir. 2020-ci ildə Qrup bonus millərdən son istifadə müddətini 31 dekabr 2021-ci il tarixinədək uzatmışdır. Daha sonra 2021-ci il ərzində millərin son tarixləri 30 iyun 2022-ci il tarixinədək uzadılmışdır. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə tanınan təxirə salınmış gəlirin uzunmüddətli hissəsinin bu tarixdən sonra yaxın üç il (maksimum müddət) ərzində gəlir kimi tanınması gözlənilir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

20. DÖVLƏT SUBSİDIYASI

13 dekabr 2021-ci il tarixində törəmə müəssisə olaraq Füzuli Hava Limanı MMC üzrə nəzarət 100% Qrupa ötürülmüşdür. Bu ötürülmə nəticəsində Qrup 44,500 AZN məbləğində aktivləri və müvafiq dövlət subsidiyası üzrə öhdəliyi konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanımışdır. 2022-ci il ərzində subsidiyanın 1,114 AZN məbləğində amortizasiya xərci hesablanmışdır ki, bu da 31 dekabr 2022-ci il tarixinə subsidiyanın məbləğini 43,386 AZN-ə qədər azaltmışdır.

21. TƏXİRƏ SALINMIŞ MƏNFƏƏT VERGİSİ

Təxirə salınmış mənfəət vergisi maliyyə hesabatı məqsədləri üçün aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə mənfəət vergisi məqsədləri üçün istifadə edilən məbləğ arasındakı müvafiq fərqin xalis vergi təsirinə əks etdirir. Aşağıda Qrup tərəfindən tanınan əsas təxirə salınmış vergi öhdəlikləri və aktivləri və onlarda cari və ötən dövrlər ərzində baş vermiş hərəkətlər göstərilir.

Təxirə salınmış vergi aktivləri, əsasən, Şirkətin törəmə müəssisələrində (31 dekabr 2022 və 2021-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq 12,716 AZN və 28,573 AZN, yarandığı tarixdən beş il sonra müddəti başa çatır) növbəti dövrə keçirilmiş vergi zərərləri ilə bağlı tanınmamışdır, çünki törəmə müəssisələrin yaxın gələcəkdə növbəti dövrə keçirilmiş vergi zərərlərindən istifadə edə biləcəyinə əgəlabatan əminlik yoxdur.

Müvafiq fərqlərin növlərinə görə təqdim olunan təxirə salınmış vergi aktivləri və (öhdəlikləri):

	1 yanvar 2022-ci il	Mənfəət və ya zərər hesablarında tanınmış	31 dekabr 2022-ci il
Əmlak və avadanlıq	(33,889)	(17,928)	(51,817)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(27,595)	(13,711)	(41,306)
Qeyri-maddi aktivlər	(170)	(66)	(236)
Sair uzunmüddətli aktivlər	1,261	509	1,770
Ticarət və sair debitor borcları	11,683	(8,836)	2,847
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal- material ehtiyatları	683	2,473	3,156
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	43	-	43
Kreditlər və borc vəsaitləri	-	(135)	(135)
İcarə öhdəlikləri	305	137	442
Ticarət və sair kreditor borcları	4,711	(1,393)	3,318
Qazanılmamış gəlir	536	62	598
Təxirə salınmış gəlir	5,814	(691)	5,123
Sair qısamüddətli öhdəliklər	-	271	271
Cəmi	(36,618)	(39,308)	(75,926)

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

**31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR
(Min Azərbaycan Manatı ilə)**

	1 yanvar 2021-ci il	Törəmə müəssisənin silinməsi	Mənfəət və ya zərər hesablarında tanınmış	31 dekabr 2021-ci il
Əmlak və avadanlıq	(33,675)	3,069	(3,283)	(33,889)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(21,959)	-	(5,636)	(27,595)
Qeyri-maddi aktivlər	(170)	-	-	(170)
Sair uzunmüddətli aktivlər	-	-	1,261	1,261
Ticarət və sair debitor borcları	7,223	-	4,460	11,683
İstehlak olunan ehtiyat hissələri və mal- material ehtiyatları	3,162	-	(2,479)	683
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	43	-	-	43
Kreditlər və borc vəsaitləri	(348)	-	348	-
İcarə öhdəlikləri	1,293	-	(988)	305
Ticarət və sair kreditor borcları	613	-	4,098	4,711
Qazanılmamış gəlir	(4,624)	-	5,160	536
Təxirə salınmış gəlir	5,738	-	76	5,814
Sair qısamüddətli öhdəliklər	(3,493)	236	3,257	-
Cəmi	(46,197)	3,305	6,274	(36,618)

22. TİCARƏT VƏ SAİR KREDİTOR BORCLARI

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Ticarət və sair kreditor borcları	51,353	95,769
Heyətlə bağlı kreditor borcları	11,465	13,997
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	2,564	8,917
Maliyyə öhdəlikləri	65,382	118,683
Alınmış avanslar	11,203	10,734
Sair vergilər üzrə kreditor borcları	1,913	5,767
Əmlak vergisi	645	596
Mənfəət vergisi üzrə kreditor borcları	762	762
Qeyri-maliyyə öhdəlikləri	14,523	17,859
Cəmi ticarət və sair kreditor borcları	79,905	136,542

Ticarət və sair kreditor borcları əsasən təchizatçıların Qrupa göstərdiyi təmir və texniki qulluq, yerüstü xidmətlər, göyertədə qidalanma və sair xidmətlərdən ibarətdir.

Həm 2021, həm də 2022-ci ildə Qrupun əsas təchizatçıları sırasına SOCAR-ın “Azneft” İB-si (yanacaq), AJ Walter Aviation Ltd. (ehtiyat hissələri), GA Telesis MMC (ehtiyat hissələri), Silk Vey Qrup (təyyarələrə texniki xidmət), ASG Business Aviation Group (yerüstü xidmətlər, göyertədə qidalanma, təmir və texniki qulluq), Silk Row Travel MMC (satış və marketing), İpək Yolu Sığorta ASC (sığorta), Azərişiq ASC (elektrik enerjisi) və SITA (rabitə) daxil idi.

Alınmış avanslar Qrup tərəfindən hava gəmilərinə texniki xidmətlərin göstərilməsinə görə əsasən xarici aviaşirkətlər tərəfindən ödənilən avanslardır.

Sair vergilər üzrə kreditor borcları əsasən torpaq, gəlir vergisi, sosial və ödəmə mənbəyində tutulan vergilər üzrə yaranan öhdəliklərdən ibarətdir. ƏDV üzrə debitor borclarla əvəzləşdirdikdən sonra 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bu kreditor borcları əsasən 329 AZN sosial vergidən və 1,939 AZN satış üzrə

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

ƏDV-dən ibarət olmuşdur (Qeyd 14). ƏDV üzrə debitor borclarla əvəzləşdirdikdən sonra 31 dekabr 2021-ci il tarixinə sair vergilər üzrə kreditor borcları əsasən 2,051 AZN məbləğində sosial vergilər və 3,599 AZN məbləğində satış üzrə ƏDV-dən ibarət olmuşdur (Qeyd 14).

Qrupun ticarət və sair kreditor borcları ilə bağlı valyuta riskləri 23 sayılı Qeyddə əks olunmuşdur.

23. MALİYYƏ ALƏTLƏRİ VƏ RİSKİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Qrup adi fəaliyyəti zamanı kredit, likvidlik və bazar risklərinə məruz qalır. Qrup bu növ risklərə qarşı hər hansı hedcinq tədbirləri nəzərdə tutmur.

Kapitalın idarə olunması

Qrup fasiləsizlik prinsipi ilə fəaliyyətinə davam etməsini təmin etmək üçün kapitalını idarə edir.

Qrupun kapital strukturu Qrupun xalis borclarından və səhmdarların zərərlərindən (səhmdar kapitalı və yığılmış zərərdən ibarət) ibarətdir.

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə görə Qrup mənfi kapital mövqeyini həmin kapitalın yarandığı ildən sonrakı ildə düzəltməlidir (rəhbərliyin fasiləsizliklə bağlı açıqlamaları üçün 2 sayılı qeydə baxın). Bundan başqa, Qrupa qarşı digər kənar icbari kapital tələbləri yoxdur.

Kredit riski

Kredit riski qarşı tərəfin müqavilə öhdəliklərini yerinə yetirməməsi nəticəsində Qrupun məruz qala biləcəyi maliyyə zərərlərini nəzərdə tutur. Qrup yalnız ödəmə qabiliyyəti olan tərəflərlə sövdələşmələrə aparmaq və müvafiq hallarda belə tərəflərin müqavilə öhdəliklərini pozmalarından irəli gələn riskləri azaltmaq üçün bir vasitə kimi kifayət həcmdə girov tələb etmək prinsipini qəbul etmişdir.

Ticarət debitor borcları müxtəlif sənaye sahələri və coğrafi ərazilər üzrə paylanmış çoxlu sayda müştərilərdən ibarətdir. Ticarət debitor borclarının maliyyə vəziyyəti üzrə davamlı kredit qiymətləndirmələri aparılır. Qrupun biletlərinin əksər hissəsi FHP-yə (Beynəlxalq Hava Nəqliyyatı Assosiasiyası tərəfindən təşkil olunan hava yolları şirkəti və satış agentləri arasında klirinq sistemi) üzv olan agentlər tərəfindən satılır. FHP agentlərindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) 31 dekabr 2022-ci il tarixinə ticarət debitor borclarının 11%-ni və ya 9,788 AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2021: 5,936 AZN və ya 7%).

Bundan əlavə, Qrupun yerli uçuşlar üçün aviabiletlərinin bir hissəsi Azərbaycanın dənizə çıxışı olmayan eksklavı olan Naxçıvan Muxtar Respublikasının paytaxtı Naxçıvanda yerləşən Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanı (Qrupun əlaqəli tərəfi) tərəfindən hazırlanır. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bu müqavilə tərəfindən alınacaq qalıqların (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) məbləği 37,567 AZN və ya ticarət debitor borclarının 43%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2021: 38,812 AZN).

Sərnişin, yük daşımaları və ölkə üzərindən uçuş xidmətlərinin satışı əsasən Beynəlxalq Hava Daşımaları Assosiasiyası (BHNA) tərəfindən təsdiqlənmiş satış agentləri və onlayn satışlar vasitəsilə həyata keçirilir. Bütün BHNA agentləri akkreditasiya olunmaq üçün fəaliyyət göstərdiyi ölkəyə tətbiq edilən minimum maliyyə meyarlarına cavab verməlidir. BHNA Agentlik Proqramı vasitəsilə maliyyə meyarlarının yerinə yetirilməsinə davamlı nəzarəti həyata keçirir. BHNA agentlərindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) 31 dekabr 2022-ci il tarixinə 19,970 AZN və ya ticarət debitor borclarının 23%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2021: 12,534 AZN və ya 16%). Belə satış agentləri ilə bağlı kredit riskləri diversifikasiya (müxtəliflik) səbəbindən nisbətən daha azdır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Qrup, Heydər Əliyev Hava Limanında yerləşən və beynəlxalq yük daşımalarını həyata keçirən Silk Vey Vest Aviaşirkəti MMC-ni aeronaviqasiya və hava limanı xidmətləri ilə təmin edir. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bu müqavilə tərəfindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) 5,064 AZN və ya ticarət debitor borclarının 6%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2021: 11,665 AZN və ya 14%).

Qrup həmçinin Heydər Əliyev Hava Limanında yerləşən və beynəlxalq çarter uçuşlarını həyata keçirən ASG Business Aviation MMC-ni aeronaviqasiya, yanacaq təminatı və hava limanı xidmətləri ilə təmin edir. 31 dekabr 2022-ci il tarixinə bu müqavilə tərəfindən alınacaq vəsaitlərin qalığı (GKZ daxil olmaqla ümumi məbləğ) 9,267 AZN və ya ticarət debitor borclarının 11%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2021: 32,900 AZN və ya 41%).

2021-ci ildən başlayaraq Qrup, Silk Vey Aviaşirkəti MMC, Silk Vey Vest Aviaşirkəti MMC, ASG Business Aviation MMC və ASG Helicopter Services MMC ilə olan qalıqları əvvəlki hesabat dövrlərində olduğu kimi xalis əsasda deyil, ümumi əsasda uçotda tanımışdır. Bu qərar Qrupun hazırkı maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin gələcəkdə xalis əsasda ödənilməsi niyyətinin olmaması səbəbilə qəbul edilmişdir.

Qrup davamlı olaraq FHP, BHNA, Silk Vey Vest Aviaşirkəti və ASG Business Aviation MMC üzrə kredit risklərinin monitorinqini aparır. Rəhbərliyin fikrincə, Qrupun FHP, BHNA və/və ya Silk Vey Vest Aviaşirkəti ilə uzunmüddətli və sabit işgüzar münasibətləri, eləcə də sağlam ödəniş tarixçəsi olduğundan onun qeyd edilən tərəflər ilə bağlı mühüm kredit riskləri yoxdur.

31 dekabr 2022-ci il tarixinə əsasən iki yerli bankda saxlanılan nağd vəsaitlər və bank qalıqları 82,576 AZN, 31 dekabr 2021-ci il tarixinə isə iki yerli bankda nağd vəsaitlər və bank qalıqları 69,152 AZN olmuşdur.

Kredit riskinə məruzqalma

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri istisna olmaqla maliyyə aktivlərinin balans dəyəri maksimum kredit riskini əks etdirir, çünki pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə kredit riskinə məruzqalma kassadakı kiçik məbləğlər həcmində azalır. Hesabat tarixinə maksimum kredit riski aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Balans məbləği		
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	52,914	49,587
Ticarət debitor borcları	87,896	80,708
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	88,289	78,825
Cəmi	229,099	209,120

Bazar riski

Qrupun fəaliyyətləri onu əsasən xarici məzənnələrdə və faiz dərəcələrində baş verən dəyişikliklərlə bağlı olan maliyyə risklərinə məruz qoyur (aşağıda qeyd olunmuşdur).

Faiz dərəcəsi riski

Qrup bazarda üstünlük təşkil edən faiz dərəcələrində dəyişikliklərin öz maliyyə nəticələri və nağd vəsaitlərinin hərəkətinə təsiri ilə bağlı riskə məruz qalır. Faiz dərəcəsinin dəyişməsi əsasən icarə öhdəliklərinə, kreditlərə və borc vəsaitlərinin məbləğinə onlar üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini dəyişməklə təsir edir. İcarə öhdəlikləri də daxil olmaqla yeni borc vəsaitləri alan zaman rəhbərlik

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Qrup üçün hansı faiz dərəcəsinin (sabit və yaxud üzən) borcun bütün qaytarılma müddətində daha əlverişli olacağı barədə öz mülahizəsi əsasında qərar verir.

Üzən faiz dərəcəli maliyyə alətləri üçün pul vəsaitlərinin həssaslıq təhlili

Üzən faiz dərəcələrinin artması aşağıda qeyd edildiyi kimi 31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə mənfi və ya zərər və kapitalı aşağıda göstərilmiş məbləğlərdə azalda bilərdi. Bu təhlil hesabat dövrünün sonuna baş verməsi Qrup tərəfindən kifayət qədər mümkün hesab edilən faiz dərəcələrinin dəyişənliyinə əsaslanır.

Təhlillərdə bütün digər dəyişən göstəricilərin, xüsusilə də valyuta məzənnələrinin sabit qalması ehtimal edilir.

	Mənfi və ya (zərər) / Kapital	
	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
ABŞ dolları ilə 3 aylıq LIBOR + 0.2% artım (2021: + 0.2% artım)	(2,156)	(2,156)
Pul vəsaitlərinin hərəkətinin həssaslığı	(2,156)	(2,156)

Üzən faiz dərəcələrinin azalması mənfi və ya zərər və kapitalı eynilə yuxarıdakı cədvəldə göstərilmiş məbləğlərdə artırma bilərdi.

Xarici valyuta riski

Qrup manatdan başqa digər valyutada ifadə olunmuş gəlirlər, satınalmalar, borc vəsaitləri və icarələr ilə əlaqədar valyuta risklərinə məruz qalır. Bu əməliyyatlar əsasən AVRO və ABŞ dolları ilə aparılmışdır. Qrup müntəzəm qaydada valyuta məzənnələrində dəyişiklikləri təhlil edir.

Xarici valyuta ilə bağlı həssaslıq təhlili

Qrup əsasən AZN-nin ABŞ dollarına və AVRO-ya qarşı mübadilə məzənnəsində dəyişikliklərlə bağlı risklərə məruz qalır.

Qrupun xarici valyuta ilə ifadə olunan monetar aktivlərinin və öhdəliklərinin hesabat tarixinə olan balans dəyəri aşağıda təsvir edilmişdir. Bu məlumat digər valyutalarda ifadə olunmuş aktivlər və öhdəliklər olmadan təqdim edilir, çünki onlar Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsir göstərmir. Əlaqəli tərəflərə ödəniləcək və yaxud əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər əlaqəli tərəflərlə aparılan əməliyyatlarla əlaqədar alınmış və yaxud verilmiş avans məbləğlərini əhatə etmir, çünki belə maddələr monetar hesab olunmur.

31 dekabr 2022-ci il	AZN	ABŞD	AVRO	Digər	Cəmi
Ticarət debitor borcları	39,264	32,553	4,552	781	77,150
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	58,299	-	-	-	58,299
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	36,087	36,914	8,794	6,494	88,289
Cəmi maliyyə aktivləri	133,650	69,467	13,346	7,275	223,738
Ticarət və sair kreditor borcları	26,107	16,162	6,354	2,730	51,353
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	2,556	8	-	-	2,564
Heyətlə bağlı kreditor borcları	11,465	-	-	-	11,465
Kreditlər və borc vəsaitləri	862,197	1,427,830	33,502	-	2,323,529
İcarə öhdəlikləri	-	396,572	-	-	396,572
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	902,325	1,840,572	39,856	2,730	2,785,483
Açıq mövqe		(1,771,105)	(26,510)	4,545	(1,793,070)

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2021-ci il	AZN	ABŞD	AVRO	Digər	Cəmi
Ticarət debitor borcları	35,736	29,144	593	490	65,963
Əlaqəli tərəflərdən alınacaq məbləğlər	12,923	-	-	-	12,923
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	43,992	27,395	6,138	1,300	78,825
Cəmi maliyyə aktivləri	92,651	56,539	6,731	1,790	157,711
Ticarət və sair kreditor borcları	78,058	4,730	11,731	1,250	95,769
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	8,883	14	20	-	8,917
Heyətlə bağlı kreditor borcları	13,997	-	-	-	13,997
Kreditlər və borc vəsaitləri	840,756	1,408,424	36,792	-	2,285,972
İcarə öhdəlikləri	-	282,802	-	-	282,802
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	941,694	1,695,970	48,543	1,250	2,687,457
Açıq mövqe		(1,639,431)	(41,812)	540	(1,680,703)

Həssaslıq təhlili

Manatın məzənnəsinin yuxarıda qeyd edilmiş valyutalara qarşı azalması, 31 dekabr 2022 və 31 dekabr 2021-ci il tarixlərinə mənfi və ya zərər və kapitalı aşağıda göstərilmiş məbləğdə azalda bilər. Bu təhlil hesabat dövrünün sonunda baş verməsi Qrup tərəfindən kifayət qədər mümkün hesab edilən xarici valyuta məzənnələrində dəyişənliyə əsaslanır. Təhlillərdə bütün digər dəyişən göstəricilərin, xüsusilə də faiz dərəcələrinin sabit qalması ehtimal edilir.

31 dekabr 2022-ci il	ABŞD	AVRO	Digər	Cəmi
AZN məzənnəsinin 10% azalması	(177,111)	(2,651)	455	(179,307)

31 dekabr 2021-ci il	ABŞD	AVRO	Digər	Cəmi
AZN məzənnəsinin 10% azalması	(163,943)	(4,181)	54	(168,070)

AZN məzənnəsinin yuxarıda qeyd edilmiş valyutalara qarşı möhkəmlənməsi bütün digər dəyişənlərin sabit qalması şərti ilə yuxarıda göstərilən valyutalara yuxarıdakı məbləğlərlə eyni, lakin əks təsir göstərə bilər.

Likvidlik riski

Likvidlik riski Qrupun bütün öhdəliklərini vaxtında yerinə yetirə bilməməsi və gələcək tələbləri ilə bağlı ehtiyaclarını maliyyələşdirə bilməməsi ilə bağlı riskdir.

Qrupda likvidliyin idarə edilməsi baş rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilir və aşağıdakı tədbirlərdən ibarətdir:

- Qrup, öhdəliklərini vaxtında yerinə yetirməsi istiqamətində kifayət edəcək likvidliyin təmin edilməsi üçün gələcək pul vəsaitlərinin gündəlik monitorinqini aparır. Buna zərurət yarandıqca pul vəsaitləri fondlarının artırılması aiddir;
- Gözlənilən pul vəsaitlərinin hərəkətini nəzərə alaraq, Qrupun likvidliyinin dəyişən proqnozlarını aparmaq;
- Borcun maliyyələşdirilməsi planlarını işləyib hazırlamaq;
- Ehtiyat krediti xətti daxil olmaqla, müxtəlif kredit xətlərini dəstəkləmək.

Likvidlik mənbələri coğrafi ərazi, tədarükçülər, məhsul və müddət üzrə müxtəlifliyi saxlamaq üçün rəhbərlik tərəfindən mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Qrupun rəhbərliyi, Qrupun Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyatındakı strateji əhəmiyyətini nəzərə alaraq ölkəyə, ölkədən kənara və ölkə daxilində edilən yerli və beynəlxalq uçuşların fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası dövləti tərəfindən Qrupun fəaliyyətinə dəstək göstəriləcəyinə inanır. Rəhbərlik Qrupun baş dövlət hava limanı və ölkədə hava nəqliyyatı xidmətlərinin əsas təminatçısı kimi əhəmiyyətini nəzərə alaraq Azərbaycan Respublikası Dövlətindən lazımi maliyyə dəstəyini alacağını və bununla əməliyyatlarını davam etdirə biləcəyini düşünür.

Aşağıdakı cədvəldə Qrupun qeyri-derivativ maliyyə öhdəliklərinin müqavilə üzrə qalan ödəmə müddətlərinin təfərrüatları açıqlanır. Cədvəl Qrupdan ödənişin tələb oluna biləcəyi ən erkən tarixə əsaslanmaqla maliyyə öhdəlikləri üzrə diskontlaşdırılmamış pul daxilolmaları əsasında hazırlanmışdır.

	31 dekabr 2022-ci il			Cəmi
	1 il ərzində	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	
İcarə öhdəlikləri	93,414	297,824	139,342	530,580
Bank kreditləri	2,976	11,558	12,863	27,397
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	1,514,800	903,635	-	2,418,435
Ticarət və sair kreditor borcları	51,353	-	-	51,353
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	2,564	-	-	2,564
İşçi heyəti ilə bağlı kreditor borcları	11,465	-	-	11,465
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,676,572	1,213,017	152,205	3,041,794

	31 dekabr 2021-ci il			Cəmi
	1 il ərzində	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	
İcarə öhdəlikləri	60,406	240,572	13,348	314,326
Bank kreditləri	3,200	12,439	16,698	32,337
Əlaqəli tərəflərdən kreditlər	1,236,118	1,157,547	-	2,393,665
Ticarət və sair kreditor borcları	95,769	-	-	95,769
Əlaqəli tərəflərə ödənilməli məbləğlər	8,917	-	-	8,917
İşçi heyəti ilə bağlı kreditor borcları	13,997	-	-	13,997
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	1,418,407	1,410,558	30,046	2,859,011

Ədalətli dəyər və balans dəyəri

Qrup maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək və açıqlamaq üçün 3 saylı Qeyddə qeyd olunan iyerarxiyadan istifadə edir.

Rəhbərlik hesab edir ki, 31 dekabr 2022-ci il tarixinə ədalətli dəyəri balans dəyərindən 11,023 AZN (31 dekabr 2021: 57,571 AZN) az olan uzunmüddətli kreditlər və borc vəsaitləri istisna olmaqla, Qrupun yuxarıda qeyd olunan iyerarxiyanın 2-ci Səviyyəsində təsnifləşdirilən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin (pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri, ticarət debitor borcları, ticarət kreditor borcları və s.) ödəmə müddətləri nisbətən qısa olduğundan və faiz dərəcələri bazar faiz dərəcələrini əks etdirdiyindən onların balans dəyəri ədalətli dəyərində yaxındır. Maliyyə alətlərinin ehtimal olunan ədalətli dəyəri Qrup tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından və uyğun qiymətləndirmə metodologiyalarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Buna baxmayaraq, ehtimal olunan ədalətli dəyəri müəyyən etmək məqsədilə bazar məlumatlarını şərh etmək üçün mülahizələrin irəli sürülməsi vacibdir. Rəhbərlik maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə etmişdir.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

24. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ TƏƏHHÜDLƏR

İcarə öhdəlikləri

31 dekabr 2022-ci il tarixinə qısamüddətli və aşağı dəyərli icarə öhdəliklərinə əsasən 1,895 AZN məbləğində mühərrik, təyyarə ehtiyat hissələri və əmlak icarəsi müqavilələri daxildir (31 dekabr 2021: 1,467 AZN). Qrupun bütün müqavilələrini yeniləmək ehtimalını nəzərə alaraq, əməliyyat icarəsi ilə bağlı bütün müqavilələrdə bazar araşdırmasına dair şərtlər nəzərdə tutulmuşdur. Qrup icarə müddəti bitdikdə icarədə olan aktivi almaq hüququna malik deyildir.

İcarə müqavilələrinə sabit və dəyişən icarə ödənişləri aiddir ki, belə ödənişlər də uçuş saatlarına və dövrünə görə dəyişir.

	31 dekabr 2022-ci il	31 dekabr 2021-ci il
Sabit ödənişlər	1,739	1,121
Dəyişən ödənişlər	156	346
Cəmi ödənişlər	1,895	1,467

Sabit və dəyişən icarə ödənişləri əsasən ABŞ dolları ilə aparılır.

Kapital qoyuluşu öhdəlikləri

2020-ci il ərzində Qrup Boeing şirkəti ilə dörd Boeing 787-8 Dreamliner təyyarəsinin alınmasını razılaşdırmışdır. Qrup razılaşdırılmış ödəniş cədvəllərinə uyğun olaraq çatdırılmadan əvvəl ödənişlər etməyi öhdəsinə götürür. Əldə edilmiş son razılaşmalara görə bütün təyyarələr üzrə çatdırılma və gözlənilən çatdırılma öncəsi ödənişlər 2024 və 2025-ci illərə təxirə salınmışdır.

Qrupun təchizatçıları ilə olan müqavilə şərtləri ona təyyarələrin alışı qiymətini açıqlamağa icazə vermir.

Digər kapital öhdəliklərinə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə ümumi məbləği 11,574 AZN (31 dekabr 2021-ci il: 52,593 AZN) olan simulyator avadanlığının, Hava Məkanının Səməraliliyi Mərkəzinin, ixtisaslaşdırılmış avadanlıq və proqram təminatının, avtomatlaşdırılmış rabitə və arxiv sistemlərinin alınması və tikintisi üçün müqavilələr daxildir.

Vergi öhdəlikləri

Azərbaycan Respublikasında vergi sistemi inkişaf etməyə davam edir və qanunvericilik bazasında, rəsmi qərarlarda və məhkəmə qərarlarında bəzən ziddiyyətli və müxtəlif vergi orqanları tərəfindən müxtəlif şərtlərə məruz qalan davamlı dəyişikliklərlə səciyyələnir. Vergilərin hesablanması düzgünlüyü, yüksək məbləğdə cərimələr, penyalar və faiz cərimələri tətbiq etmək səlahiyyətləri olan bir sıra vergi orqanları tərəfindən yoxlanılır və araşdırılır. Vergi ili vergi orqanları tərəfindən sonrakı 3 təqvim ili ərzində yoxlanıla bilər, lakin bəzi hallarda vergi ili daha uzun müddətə açıq qala bilər. Azərbaycan Respublikasındakı son hadisələr vergi orqanlarının vergi qanunvericiliyinin şərh edilməsi və tətbiqi zamanı daha sərt mövqe tutduqlarını göstərir.

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi Azərbaycanda vergitutmanın ümumi prinsiplərini, vergi məbləğlərinin təyin olunması, ödənilməsi və yığılması qaydalarını, eləcə də vergi ödəyicilərinin və vergi orqanlarının hüquq və məsuliyyətlərini müəyyən edir. Vergi Məcəlləsində hava nəqliyyatı xidmətlərini tənzimləyən müddəalar nəzərdə tutulmayıb. Ödəmə mənbəyində vergi və əlavə dəyər vergisi məqsədləri üçün belə xidmətlər beynəlxalq daşımalar kateqoriyasında əks olunur, mənfəət vergisi məqsədləri üçün isə ümumi xidmətlər göstərilir. Bu xidmət kateqoriyaları ilə bağlı bütün

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-CI İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

---

bəndlər ümumi xarakter daşıyır və şərh olunmalıdır. Bu səbəbdən hava nəqliyyatı ilə yük daşıma xidmətlərinin şərh qeyri-müəyyənlik və mühakimələrlə bağlıdır.

Bu hallar, Azərbaycan Respublikasında başqa ölkələrlə müqayisədə daha ciddi vergi riskləri yarada bilər. Rəhbərlik hesab edir ki, o, Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyinə, normativ sənədlərə, rəsmi şərhlərə və məhkəmə qərarlarına əsaslanmaqla Qrupun vergi öhdəliklərini kifayət qədər düzgün müəyyən etmişdir. Lakin müvafiq orqanların vergi qanunvericiliyinə şərhləri fərqli ola bilər və həmin orqanlar öz şərhlərini məcburi tətbiq etdiyi təqdirdə, onların konsolidə edilmiş maliyyə hesabatlarına mühüm təsiri ola bilər.

Əməliyyat mühiti

Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələrin bazar mühiti inkişaf etmiş ölkələrlə müqayisədə iqtisadi, siyasi və sosial, hüquqi və qanunvericiliklə əlaqəli risklər daxil olmaqla müxtəlif risklərə daha çox məruz qalır. Azərbaycanda biznes fəaliyyətinə təsir edən qanun və qaydalar sürətlə dəyişməkdədir, vergi qanunvericiliyi və normativ baza müxtəlif formalarda şərh edilməkdədir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək sabitliyinə dövlətin həyata keçirdiyi müvafiq islahatlar və dəyişikliklər, eləcə də iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyi güclü təsir göstərir.

Azərbaycan böyük həcmdə neft və qaz istehsal və ixrac etdiyi üçün iqtisadiyyatı dünya bazarındakı neft və qazın qiymətinin dəyişməsinə xüsusilə həssasdır.

21 fevral 2022-ci il tarixində Rusiya Prezidenti Donetsk Xalq Respublikasının və Luqansk Xalq Respublikasının tanınması haqqında sərəncam imzalayıb. 24 fevral 2022-ci il tarixində Rusiya Ukrayna ərazisinə müdaxilə etməyə başladı. Bu hadisələrdən sonra ABŞ, Böyük Britaniya, Avropa İttifaqı və digər ölkələr bəzi Rusiya rəsmilərinə, iş adamlarına və şirkətlərinə qarşı sanksiyaların müddətinin uzadıldığını, Rusiya və Ukraynanın hava məkanı üzərindən uçuşların dayandırıldığını açıqladı. Rusiya və digər MDB ölkələri arasında mövcud qarşılıqlı asılılıqlar səbəbindən bu hadisələr regional bizneslərin beynəlxalq kapital və ixrac bazarlarına çıxışının azalmasına, Rusiya rublunun və MDB-nin digər regional valyutalarının zəifləməsinə, kapital bazarlarının azalmasına və digər mənfi iqtisadi nəticələrə gətirib çıxara bilər.

Qrupun Rusiya və Ukraynaya və əks istiqamətdə uçuşları 2022-ci ilin əvvəlində dayandırılmış, lakin Rusiyaya və əks istiqamətdə uçuşlar həmin ilin iyun ayında bərpa edilmişdir. Bu hadisələr Qrupun fəaliyyətinə heç bir əhəmiyyətli kommertiya təsiri göstərməmişdir.

Qrupun rəhbərliyi bununla əlaqəli hadisələri nəzarətdə saxlayır və yaxın gələcəkdə Qrupun fəaliyyətinin dayanıqlılığını və inkişafını təmin etmək üçün zəruri olan tədbirlər görür. Qrupun gələcək fəaliyyətinə və maliyyə nəticələrinə gələcək iqtisadi və siyasi hadisələrin təsiri əhəmiyyətli ola bilər.

25. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Əlaqəli tərəflərlə aparılan əməliyyatlar

Tərəflər bir qayda olaraq, birgə nəzarət altında olduqları zaman, yaxud əgər bir tərəf digər tərəfə nəzarət etmək imkanına; və yaxud maliyyə və fəaliyyət ilə bağlı qərarlarına təsir göstərmək və ya digər tərəfə birgə nəzarət etmək imkanına malikdirsə əlaqəli tərəflər hesab edilir. Hər bir əlaqəli tərəflə bütün mümkün münasibətlər nəzərdən keçirilən zaman onların yalnız hüquqi forması deyil, həm də iqtisadi mahiyyəti də nəzərə alınır.

“AZƏRBAYCAN HAVA YOLLARI” QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARINA QEYDLƏR (Min Azərbaycan Manatı ilə)

Əlaqəli tərəflər Qrupun səhmdarlarından və həmin səhmdarların (ayrılıqda və yaxud birlikdə) nəzarət hüququ verən səhmlərə sahib olduğu digər şirkətlərdən ibarətdir. Azərbaycan dövləti Qrupun 100% səhm payına sahibdir. Qrupun Azərbaycan Respublikası dövləti ilə və Azərbaycan Respublikası dövləti tərəfindən nəzarət edilən, birgə nəzarət edilən və yaxud Azərbaycan Respublikası dövlətinin təsiri altında olan digər təşkilatlarla əhəmiyyətli sövdələşmələri, əsasən alınmış kreditləri, gömrük və yanacaq xərclərini əhatə edir.

Qrupun əsas rəhbər heyətinin əmək haqqı 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üçün işçilərin qısamüddətli mükafatları formasında 441 AZN (31 dekabr 2021: 286 AZN) təşkil etmişdir.

İl ərzində Qrup əlaqəli tərəflərlə aşağıdakı ticarət sövdələşmələrini bağlamışdır:

	Qeydlər	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il üzrə	
		Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Kateqoriya üzrə cəmi
Daşımalar üzrə və sair gəlirlər	5		1,149,954
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		17,717	
Əməliyyat xərcləri (yanacaq xərci, sığorta xərci və GKZ daxil olmaqla)	6		1,000,810
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		374,394	
Maliyyə xərcləri	7		102,210
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr və digər əlaqəli tərəflər		89,897	

	Qeydlər	31 dekabr 2021-ci il tarixində başa çatan il üzrə	
		Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	Kateqoriya üzrə cəmi
Daşımalar üzrə və sair gəlirlər	5		491,750
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		9,633	
Əməliyyat xərcləri (yanacaq xərci, sığorta xərci və GKZ daxil olmaqla)	6		576,633
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		172,937	
Maliyyə xərcləri	7		86,824
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr və digər əlaqəli tərəflər		75,283	

Hesabat dövrünün sonuna hesablaşmalar üzrə qalıqlar aşağıdakı kimidir:

	Qeyd	31 dekabr 2022-ci il		31 dekabr 2021-ci il	
		Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar	Kateqoriya üzrə cəmi	Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar üzrə qalıqlar	Kateqoriya üzrə cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	16		88,289		78,825
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		83,502		69,168	
Ticarət və sair debitor borcları	15		257,315		138,716
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		58,299		12,923	
Ticarət və sair kreditör borcları	23		79,905		136,542
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr		2,564		8,917	
Kreditlər və borc vəsaitləri	18		2,323,529		2,285,972
- səhmdarlar və digər əlaqəli tərəflər		2,297,581		2,255,634	
Sair qısamüddətli öhdəliklər	24		8,074		5,679
- ümumi nəzarətdə olan müəssisələr və digər əlaqəli tərəflər		3,407		3,302	